

ВЕСНИК

ЕНИГМАТСКОГ КЛУБА «НОВА ЗАГОНЕТКА»

ISSN 1820 – 2918

БЕОГРАД, АВГУСТ 2021.

БРОЈ 67

УВОДНА РЕЧ

Ове године у српском загонеташтву имамо више значајних јубилеја, па се може рећи да ја ова година **јубиларна година српске енигматике**.

Најзначајнији догађај је СЕДАМДЕСЕТГОДИШЊИЦА ЧАСОПИСА «ЕНИГМА», која је прослављена 7. јула у Винарији «Деспотика» код Смедеревске Паланке.

ЕНИГМАТСКИ КЛУБ «НОВА ЗАГОНЕТКА» ОБЕЛЕЖАВА 20 ГОДИНА ПОСТОЈАЊА И УСПЕШНОГ РАДА. О овоме ће бити више речи у наредном броју «Весника», када ће бити презентирани и извештаји о раду за протекли период 2020 – 2021. године.

Ове године ЕК «Нова загонетка» је расписала и 10. «МЕМОРИЈАЛ СРБОЉУБА СТАНКОВИЋА», такмичење у састављању словних ребуса и индиреката.

У организацији Енигматског савеза Србије, од 27 – 29. августа, у Брзећу на Копаонику, треба да се одрже 20. СУСРЕТИ ЕНИГМАТА СРБИЈЕ.

Од 26 – 27. јуна у Сомбору је одржана традиционална 20. ЕНИГМАТСКА КОЛОНИЈА у организацији ЕД «Др Ђорђе Натошевић».

У овом броју «Весника», као додаток, објављен је и 30. БРОЈ «ГЕНА», гласила нишких енигмата.

Заиста, јубилеји за поштовање.

САДРЖАЈ

СТРАНА

ХРОНОЛОГИЈА ДОГАЂАЈА	2 – 4
МЕМОРИЈАЛ «ЧИКА – СТАНКА»	5 – 6
ЕНИГМАТСКА ТАКМИЧЕЊА	
Првенство Србије у састављању загонетака	7 – 9
Месечни «најребуси»	10 – 11
ЕНИГМАТСКИ СКУПОВИ	
20. Сусрети енигмта Србије	12 – 13
20. Енигматска колонија	14
ЕНИГМАТСКИ НОВИТЕТИ	15 – 16
ИСТОРИЈСКИ ПРИЛОЗИ	
Прве српске новине са загонеткама	17 – 19
Владета Тривунац као шахиста	20
Мато Ђ. Мијајловић	21
«Забавник» за 1835. и 1836.	22 – 26
НОВЕ ЕНИГМАТСКЕ КЊИГЕ	27 – 30
ЈУБИЛЕЈ »ЕНИГМЕ«	31 – 38
ДРУГИ О НАМА	39 – 42
ИЗ КЛУПСКЕ РАДИОНИЦЕ	43 – 48
ИН МЕМОРИЈАМ	49 – 52
ДОДАТАК:	
«ГЕН», број 30	I – IV
«СРЕМУШ», број 8	V – VIII

«ВЕСНИК» – Информативно-теоретски лист Енигматског клуба «Нова загонетка»

Припрема: Енигматски клуб «Нова загонетка», Београд

(11070 Београд, Булевар Арсенија Чарнојевића 124, улаз 3, стан 26)

Редакција: Председништво Енигматског клуба «Нова загонетка»

Уређивање и техничка припрема: Мирослав Лазаревић

(телефон: 011/2131 – 143; 064/9452 – 493; Е – mail: miroslav.lazarevic40@mts.rs)

Припремио: Мирослав Лазаревић

**ВАЖНИЈА ЕНИГМАТСКА ЗБИВАЊА
У ПЕРИОДУ МАЈ – ЈУЛИ 2021. ГОДИНЕ**

субота, 1. мај 2021. године – Текст у «Новости енигми»

У броју 2464 београдске НОВОСТИ ЕНИГМЕ, на страни 80, у рубрици ЕНИГМИН ВРЕМЕПЛОВ, објављен је текст Јована ВУКОВИЋА: ДУГ МИЛОВАНА ДАНОЈЛИЋА, а поводом сећања на људе и догађаје који су обележили 70 година излажења ЕНИГМЕ. Говори се о нашем познатом књижевнику Миловану ДАНОЈЛИЋУ, једном од настаријих сарадника ЕНИГМЕ. Прве енигматске радове (анаграми у стиху) почиње да објављује 1951. године у ЕНИГМИ и ИКС – у, а састављао је и ребусе, укрштенице и друге загонетке, а посебно је волео магичне квадрате. Године 2005. објавио је књигу магичних квадрата ИГРЕ С РЕЧИМА, где налазимо 221 квадрат 7x7 и 3 квадрата 8x8. По његовим речима остао је дужан ЕНИГМИ један квадрат.

петак, 7. мај 2021. године – Текст у «Политика разбистри»

У броју 167 београдске ПОЛИТИКА РАЗБИБРИГЕ, на странама 18 – 19, у рубрици ЗАНИМЉИВА ЕНИГМАТИКА, објављен је текст Јована ВУКОВИЋА: ЕНИГМАТСКИ САВЕТИ ИВАНА КЛАЈНА, у коме се говори о нашем познатом лингвисти, академику Ивану КЛАЈНУ (Београд, 31. 1. 1937 – 31. 3. 2021). Он се занимао за загонетке, давао савете, али и сам састављао анаграме. Говорио је да је квалитет у обрнутој сразмери са квантитетом, критиковао је неке описе, као и речи које су коришћене.

уторак, 1. јуни 2021. године – Текстови у «Новости енигми»

У броју 2465 београдске НОВОСТИ ЕНИГМЕ, на страни 55, у рубрици ИН МЕМОРИЈАМ, редакција ЕНИГМЕ објавила је вест да је 20. маја 2021. године преминуо Милан ДРАЖИЛОВИЋ, некадашњи одговорни уредник ЕНИГМЕ. Ову дужност је обављао од 1. октобра 2010. до 1. јула 2011. године.

У истом броју НОВОСТИ ЕНИГМЕ, на страни 80, у рубрици ЕНИГМИН ВРЕМЕПЛОВ, објављен је текст Јована ВУКОВИЋА: ЗАГОНЕТКЕ КАО ЛЕК, а поводом сећања на људе и догађаје који су обележили 70 година излажења ЕНИГМЕ. Говори се о Душану БЛЕЛАНУ (Пољица, 25. 4. 1915 – Загреб, 12. 11. 1971), својевремено једном од плодних сарадника ЕНИГМЕ, иако је боловао од слепила. У тексту се помиње и Душан ЈАНКОВИЋ са Пала (28. 6. 1941 – 30. 5. 2018), који је иако парализован и прикован за колица, објавио више од 2.000 енигматских радова.

петак, 4. јуни 2021. године – Текст у «Политика разбистри»

У броју 168 београдске ПОЛИТИКА РАЗБИБРИГЕ, на странама 18 – 19, у рубрици ЗАНИМЉИВА ЕНИГМАТИКА, објављен је текст Јована ВУКОВИЋА: КАД СРЕМЦИ ЗАГОНЕТАЈУ, у коме се говори о значају енигмата из Срема за историју српске енигматике, почев од др Ђорђа НАТОШЕВИЋА, Јована ЈОВАНОВИЋА ЗМАЈА, др Љубомира НЕДЕЉКОВИЋА . . . Помиње се и Зорка Симица ЛАЗИЋ која је уређивала листове ВРАЧ ПОГАЂАЧ (1904 – 1914) и ДЕЧИЈЕ НОВИНЕ (1918 – 1930), негујући и загонетке.

уторак, 8. јуни 2021. године – Сарадња са «Маркетпринтом»

У оквиру сталне сарадње, електронским путем послата је новосадском МАРКЕТПРИНТУ, за издања ЛЈУБАВНИ РОМАНИ 151. серија од 10 укштеница, Аутори састава овога пута су били: Владимир ШАРИЋ (4), Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ (3), Драган ЛОЈАНИЦА (2) и Душко ЛАЗИЋ (1).

четвртак, 24. јуни 2021. године – In memoriam

У Београду, где је и рођен, у 85. години живота, преминуо је др Бошко ПЕТРОВИЋ, великан српске енигматике, по многим најбољи српски енигмата свих времена. Његове загонетке често су биле испред времена у коме је стварао. Уз присуство породице и великог броја рођака и пријатеља, сахрана је обављена на Топчидерком гробљу 26. јуна. Од колега енигмата сахрани су присуствовали: Томислав ВУКАДИНОВИЋ, Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ и Драган ЛОЈАНИЦА. Посмртни говор је држао његов син Владимир.

субота–недеља, 26–27. јуни 2021. године – «Енигматска колонија»

У Сомбору је одржана јубиларна 20. ЕНИГМАТСКА КОЛОНИЈА, као и 5. МЕМОРИЈАЛ ЧЕТИРИ М, а у организацији сомборског ЕД «Др Ђорђе Натшевић». Због укупних неповољних услова, овој лепој енигматској манифестацији, присуствовао је мали беој енигмата. Најуспешнији такмичар на овим енигматским сусретима био је Драган ТОЛОМАНОВИЋ из Сарајева.

четвртак, 1. јули 2021. године – Текстови у «Новости енигми»

У двоброју 2466 – 2467 београдске НОВОСТИ ЕНИГМЕ (1 – 7. јули), на страни 6, поводом седамдесетог рођендана ЕНИГМЕ, одговорни уредник Небојша ВУЧИНИЋ објављује текст: КАКАВ ЈЕ ТО ЈУБИЛЕЈ.

На странама 12 – 13 истог броја НОВОСТИ ЕНИГМЕ, редакција овог листа објављује текст: ТРАЈАЊЕ ЗА ПОНОС, у коме се говори о неким детаљима значајног јубилеја – 70 година од оснивања листа који представља меру енигматске вредности и поставља стандарде.

На страни 22 истог часописа, у рубрици СВИ ЕНИГМИНИ ЛЈУДИ, редакција листа објављује текст: ИМЕНА ОД УГЛЕДА, где се помињу сви уредници и секретари у дугој историји ове енигматске публикције.

У истом двоброју, на страни 80, у рубрици ЕНИГМИН ВРЕМЕПЛОВ, објављен је текст Јована ВУКОВИЋА и Драгана ЛОЈАНИЦЕ: ЕКБ КАО ДОНАТОР, у коме се говори о првом енигматском клубу у Србији, Енигматском клубу «Београд», основаном 30. јуна 1957. године, који је успешно пословао, па је могао и да помаже неке организације.

петак, 2. јули 2021. године – Текст у «Политика разбириси»

У броју 169 београдске ПОЛИТИКА РАЗБИРИГЕ, на странама 18 – 19, у рубрици ЗАНИМЉИВА ЕНИГМАТИКА, објављен је текст Јована ВУКОВИЋА: ПРАЊЕ ЧАРАПА БАБАМА, у коме се говори о Татомиру ВУКАНОВИЋУ и Владимиру БОВАНУ, скупљачима народног усменог блага на Косову и Метохији, где је забележено преко 5.000 народних загонетки, од којих су наведени штампали око 2.000.

среда, 7. јули 2021. године – Прослава «Седамдесет година Енигме»

У организацији Компаније НОВОСТИ, односно редакције часописа НОВОСТИ ЕНИГМА, у Винарији ДЕСПОТИКА, у селу Влашки До, код Смедеревске Паланке, у присуству четрдесетак званица, одржана је свечана прослава седамдесетогодишњице постојања часописа ЕНИГМА, најстаријег енигматског издања на нашим просторима. На скупу су говорили Небојша ВУЧЕНИЋ, Јован ВУКОВИЋ и Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ, а интервјуе Компанији НОВОСТИ дали су Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ и Момир ПАУНОВИЋ. Подељене су плакете и захвалнице најактивнијим актерима, у прошлости и садашњости, у сарадњи и припремању овог издања.

понедељак, 19. јули 2021. године – Сарадња са «Маркетпринтом»

У оквиру сталне сарадње, електронским путем послата је новосадском МАРКЕТПРИНТУ, за издања ЉУБАВНИ РОМАНИ 152. серија од 10 укрштеница, при чему је све ове радове потписао Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ.

недеља, 25. јули 2021. године – Текст у «Вечерњим новостима»

У београдском дневном листу ВЕЧЕРЊЕ НОВОСТИ, које издаје Компанија НОВОСТИ, у недељном додатку ЖИВОТ, број 910, на странама 6 – 7, објављен је опширан текст везан за прославу јубилеја ЕНИГМЕ, која је одржана 7. јула 2021. године. Све би било изванредно, да новинарка Компаније НОВОСТИ Бојана ЈОВАНОВИЋ, која је вршила интервјуе, није побркала имена особа са којима је разговарала, па је интервју са Мирославом ЛАЗАРЕВИЋЕМ приписала Драгану ЛОЈАНИЦИ, а интервју са Момиром ПАУНОВИЋЕМ Мирославу ЛАЗАРЕВИЋУ. Стварно недопустив пропуст за новинара једне издавачке куће као што је Компанија НОВОСТИ. Мислимо да би на било који начин ово требало исправити, ради тачности у информисању читалаца.

ЧЛАНОВИ ЕК «НОВА ЗАГОНЕТКА» који су до 1. августа 2021. године измирили чланарину за текућу годину

01. Љубиша БАНОВИЋ, Београд; 02. Војин ВУКШИЋ, Београд;
03. Љубислав ДРАКУЛИЋ, Сисак; 04. Мирослав ЖИВКОВИЋ, Јагодина;
05. Ново ЗЕКИЋ, Лозница;
06. Крста ИВАНОВ, Бор (матични клуб ЕК БОР);
07. Зорица ЈАКОВЉЕВИЋ, Београд;
08. Александар ЈАНКОВИЋ, Крагујевац;
09. Петар ЈОВОВИЋ, Београд; 10. Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ, Београд;
11. Душко ЛАЗИЋ, Београд;
12. Драган ЛОЈАНИЦА, Београд (матични клуб УЕ ВУК КАРАЏИЋ);
13. Драган МАТОВИЋ, Крагујевац; 14. Ђорђе ОТАШЕВИЋ, Београд;
15. Момир ПАУНОВИЋ, Панчево; 16. Живота ПЕТКОВИЋ, Равно Село;
17. Жељко ПРВАНОВ, Панчево; 18. Раденко РАКОВИЋ, Торак;
19. Драган РИСТИЋ, Сурдулица; 20. Војислав СКОКО, Сечањ;
21. Радомир СТАНОЈКОВИЋ, Врање; 22. Милија СТЕВАНОВИЋ, Београд;
23. Ратко СТОЈКОВИЋ, Београд.

ЕНИГМАТСКИ КЛУБ «НОВА ЗАГОНЕТКА»

О р г а н и з у ј е т р а д и ц и о н а л н о

ТАКМИЧЕЊЕ У САСТАВЉАЊУ СЛОВНИХ РЕБУСА И ИНДИРЕКАТА **10. «Меморијал Србољуба Станковића»**

Такмичење се организује у следећим дисциплинама:

1. Чист словни ребус

(једнословни, вишесловни
или са речима)

2. Комбиновани словни ребус

(са словима, бројевима, знацима,
симболима)

3. Индирект у свим варијантама

(синоним поставке, израз који се логички
наслања на поставку или произилази из
ње, узимање, недостајање или
наглашавање одређених делова
синонима или асоцијације поставке
и слично)

Општа такмичарска правила:

1. Може се учествовати у једној или више дисциплина, са највише 15 састава по једној и са највише три ауторске шифре укупно.
2. Сваки рад, са назнаком шифре аутора, мора бити коректно и потпуно представљен са решењем, а на посебном папиру А5 формата.
3. Радови се могу састављати у складу са опште прихваћеним правилима, али и на основу нових идеја и развојних путева предметних загонетака.
4. Код оцењивања радова узимаће се у обзир оригиналност, маштовитост, духовитост и комбинаторика поставке, као и ефектност решења.
5. Један од критеријума у вредновању ребуса биће и «економичност» рада, тј. разлика између броја слова решења и броја слова у поставци.
6. Разломачка црта у ребусима неће се третирати као посебан знак.
7. У обзир долазе све варијације индиреката: наставак поставке, синоним или асоцијација за поставку, узимање, недостајање или наглашавање одређених делова синонима или асоцијације поставке и слично.
8. Такмичарски радови који не испуњавају наведене пропозиције биће дисквалификовани, без обзира на њихов квалитет.

Општи услови конкурса:

1. Радове ће оцењивати жири, који ће бити накнадно одређен. Одлуке жирија су коначне, а чланови жирија немају право учешћа у такмичењу.
2. Аутори радова ће бити откривени тек по завршетку рада жирија и одређивања коначног пласмана.
3. За све такмичарске дисциплине, за ауторе три најбоље пласирана састава, биће обезбеђене одговарајуће награде.
4. Радове слати под шифром на адресу: ЕК «Нова загонетка» (за Мирослава Лазаревића), 11070 Београд, Булевар Арсенија Чарнојевића 124, улаз 3, стан 26.
5. У другој мањој затвореној коверти у истој пошилици треба ставити идентификацију шифре, са именом и презименом аутора, кућном и електронском адресом и бројем телефона.
6. Рок за слање радова је 30. новембар 2021. године.

Београд, 30. април 2021. године

Председништво ЕК «Нова загонетка»

Припремио: Мирослав Лазаревић, Београд

**ДРУГО ОТВОРЕНО ПРВЕНСТВО СРБИЈЕ
У САСТАВЉАЊУ ЗАГОНЕТАКА
У ОРГАНИЗАЦИЈИ ЕНИГМАТСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ**

Кроз четири кола љубитељи енигматике су имали прилику да се надмећу у састављању скандинавки, анаграма, ребуса и стихованих загонетака, а такмичар који освоји највише бодова постаје шампион Србије за 2021. годину.

У првом колу, које је одржано под називом **МЕМОРИЈАЛ МИОДРАГА ТОШИЋА** (у знак сећања на врсног састављача укрштеница из Београда), задатак је био да се састави скандинавка на димензије 12х18 (заједно са рубним пољима), каква је у часопису НОВОСТИ ЕНИГМА. Изрез за слику требало је да буде величине 6х7 у било ком углу, а речи нису могле да улазе у рубна поља скандинавке. Личност из скандинавке морала је да буде из Србије и да има тачно 11 слова, која ће бити уписана искључиво водоравно, а других тематских појмова није смело да буде. У обзир су долазиле све наше познате личности (глумци, спортисти, музичари, књижевници, уметници итд), осим певача фолк музике, учесника ријалити програма и личности које су покојне.

Сваки такмичар могао је да учествује у овом мадметању са највише три рада. Радове је требало припремити на уобичајени начин, са навођењем извора за мање познате појмове. 12 најбољих састављача добили су бодове (25, 20, 15, 12, 10, 8, 6, 5, 4, 3, 2 и 1) и тај систем је важио и за наредна кола.

ПРВОНАГРА- ЂЕНИ РАД РЕШАДА БЕСНИЧАНИНА											
							Н	О	Р	М	А
							О	Д	Е	О	Н
							В	И	Т	Н	И
							И	■	К	А	С
							С	П	О	Р	Т
						А	Р	■	Х	О	
						А	Д	Е	Л	■	Н
	У	Т	В	■	С	Р	■	Г	О	Н	■
	К	Р	И	С	Т	И	К	О	В	А	Л
	Р	А	С	П	А	З	А	Р	И	Т	И
	А	К	Т	И	Н	О	М	Е	Т	А	Р
	С	Т	А	Р	А	Н	А	В	И	К	А
	Т	А	Р	А	К	А	Р	А	М	А	Н
	Е	Т	И	Л	А	Ц	Е	Т	А	Т	И
	Л	И	Л	И	Т	■	Р	И	Г	И	■
	А	■	■	Ц	И	К	А	■	Л	■	Р
	■	Б	Р	А	Ђ	А	■	Д	У	Е	Т

ДРОПЛАСИ- РАНИ РАД ЗОРАНА РАДИ- САВЉЕВИЋА											
							Д	О	Б	Р	А
							А	К	Р	А	М
							Б	Р	А	Д	А
							Л	У	Т	Е	Р
							И	Ж	И	Ц	А
							Н	Н	■	К	Н
		К	О	В	И	Т					
	К	А	М	П	■	Г	Е	Т	Е	■	И
	Е	Ф	Е	■	Б	Р	■	У	С	■	
	З	Е	И	Н	Е	Б	■	Ж	Е	Т	И
	■	К	Р	И	Л	А	Т	И	Л	А	В
	Т	Т	■	К	И	В	Е	Л	А	Ж	А
	Р	■	Ш	И	П	А	Њ	А	Н	И	Н
	П	Ч	■	С	А	Л	А	Ш	А	Р	И
	Е	Л	И	■	Ц	Е	Н	Т	Р	А	Л
	З	А	С	В	О	Ћ	И	В	А	Т	И
	А	Н	А	И	В	А	Н	О	В	И	Ћ

У првом колу, у конкуренцији је било 33 рада од 19 аутора. По оцени жирија (Јадран ГОЛОИГРА, Ново ЗЕКИЋ, Александар ЈАНКОВИЋ и Сретен ПЕРИЋ), победио је рад Решада БЕСНИЧАНИНА, други је био Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ, а трећи Недјељко НЕДИЋ. Четврту позицију заузео ја Борис БАБИЋ, док је на петом месту био рад Бранислава НИКИЋА. Основна замерка раду жирија била би да је најбоље вредновао рад, који је без сумње квалитатан, али је имао један улаз у рубно поље, што је по пропозицијама за ово такмичење било недопустиво, па је такав састав, без обзира на његову вредност, морао да буде дисквалификован.

Друга генерална примедба на ово такмичење је да је недопустиво да особа која учествује у креирању и одређивању задатака, учествује у надметању, што је, чини нам се овде био случај, а што до сада није забележено ни на једном надметању, јер оно тада губи на објективности.

У другом колу 2. Отвореног првенства Србије у састављању загонетака, које се одржавало под називом **МЕМОРИЈАЛ МИЛАНА МИЛИНА** (у знак сећања на врсног састављача преметаљки из Србобрана), на програму је било анаграмирање, а задатак је био посвећен српском филологу, сакупљачу народних умотворина и писцу првог речника српског језика. Требало је саставити чист анаграм на задату тему:

ВУК СТЕФАНОВИЋ КАРАЦИЋ – РЕФОРМАТОР СРПСКОГ ЈЕЗИКА.

У конкуренцији 34 анаграма од 21 аутора, четворочлани жири (Воја ДОДЕВСКИ, Јадран ГОЛОИГРА, Ново ЗЕКИЋ и Сретен ПЕРИЋ) прво и четврто место је доделио Ненаду САВИЋУ, друго место је заузео Миодраг МИЈАЈЛОВИЋ, трећи је био Решад БЕСНИЧАНИН, док је пето место припало Зорану РАДИСАВЉЕВИЋУ.

1. место: Ненад САВИЋ

ЗАВРЋЕ КОВРЋЕ, ФУРА ФЕС, НОГА КРАТКА, ТИЋ СКРОЈИ ПИСМО

2. место: Миодраг МИЈАЈЛОВИЋ

ЋОПАВ ФОРСИРА ФЕС. УВЕО ТИ «Џ», КАРАКТЕР «Ћ», ЗНАК РИМСКОГ «Ј»

3. место: Решад БЕСНИЧАНИН

ЗАПРАВО, ЈА ЋУ РЕЋИ ФАКТОГРАФСКИ – ТРКОМ ЏИН ВОСКРЕСЕ

4. место: Ненад САВИЋ

ЋОПАВ ГЕЏА ФОРСИРА ТЗВ. ТУРСКИ КРОЈ ФЕСА, КЋЕР МИНА ОК

5. место: Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ

ЏИНОВСКИ КОРАК ЋАТЕ, ФУРАЋЕ ПРОСТ ГРАФЕМСКИ РАЗВОЈ

У трећем колу 2. Отвореног првенства Србије у састављању загонетака, које се одржавало под називом **МЕМОРИЈАЛ РАДОМИРА МИЋУНОВИЋА** (у знак сећања на врсног састављача словних ренуса из Београда), на програму је било састављање ребуса. Задатак такмичара био је да саставе класичан ре-

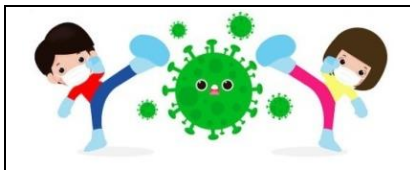
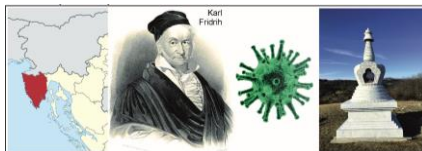
бус, чија дужина ће бити од 10 до 25 слова, а који у поставци садржи реч КОРОНА (не у решењу). И овде је сваки такмичар могао да пошаље највише три рада, а пожељно је било да аутори илустрације припреме сами.

У конкуренцији четрдесетак ребуса од 22 аутора, петочлани жири, овога пута у пуном саставу, прво место је доделио шабачком енигмати Драгославу РОСИЋУ, други је био Антун ЈУРИЋ, а трећи Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ. Четврто место освојио је Михајло ЏУЏАР, а на петој позицији се нашао Перо ГАЛОГАЖА.

Прво место: Драгослав РОСИЋ
(далије, бракус, корона у мору) –
ДА ЛИ ЈЕ БРАК УСКОРО НА УМОРУ

Друго место: Антун ЈУРИЋ
(Истра, Гаус, корона, ступа) –
ИСТРАГА УСКОРО НАСТУПА

Треће место: Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ
(с коронавирусом борци)
СКОРО НАВИРУ СОМБОРЦИ

Четврто место: Михајло ЏУЏАР
(мирис коронавирус узме) –
МИРИ СКОРО НАВИРУ СУЗЕ

Пето место: Перо ГАЛОГАЖА
(конус, корона, лаз, ице, пиво) –
КОН УСКОРО НАЛАЗИ ЦЕПИВО

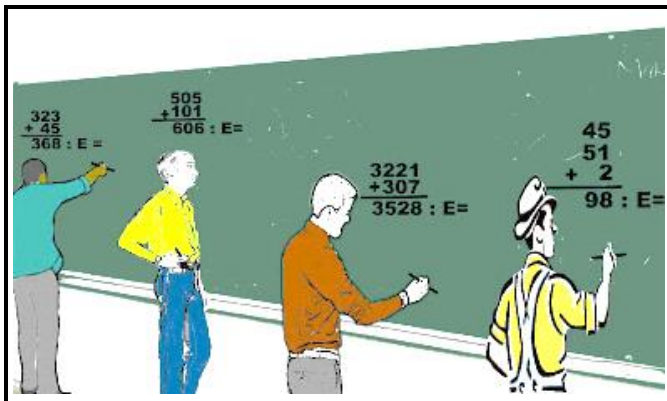
У четвртном колу Отвореног првенства Србије у састављању загонетака, које се одржава под називом **МЕМОРИЈАЛ НИКОЛЕ Ч. ПЕШИЋА** (у знак сећања на врсног аутора загонетака у стиху), на програму је било састављање стихованих загонетака. Задатак је био да се уради нешто на летњу тематику, а у обзир су долазиле све врсте загонетака у стиху, осим анаграма. Рок за слање радова био је 1. јули 2021. године, а резултати још нису објављени.

СА БЛОГА ЗА ЛЈУБИТЕЉЕ РЕБУСА БРАНИСЛАВА НИКИЋА
 rebusi.blogspot.com
 МЕСЕЧНИ «НАЈРЕБУСИ»

ПОБЕДНИЧКИ РЕБУС ЗА МЕСЕЦ АПРИЛ 2021.

Аутор: Божо МИЉЕВИЋ

Бацио је око на њих (3, 4, 4, 1, 1 = 7, 2, 2, 2)

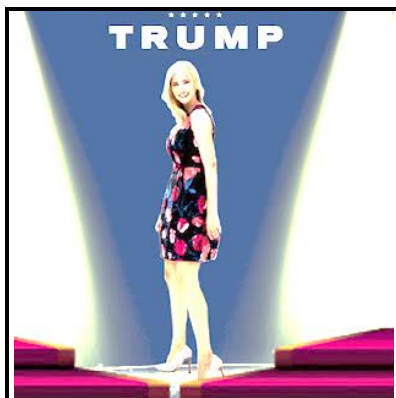

СВИДЕЛЕ СУ МУ СЕ (Сви деле суму с Е)

ПОБЕДНИЧКИ РЕБУС ЗА МЕСЕЦ МАЈ 2021.

Аутор: Чедомир ЈЕЛИЋ

Фино дамино рубље (4, 7, 4 = 8, 7)

ПРЕДИВАН КОМБИНЕ (Пред Иванком бине)

ПОБЕДНИЧКИ РЕБУС ЗА МЕСЕЦ ЈУНИ 2021.**Аутор: Божо МИЉЕВИЋ****Популаран сам међу лепшим полом (6, 2, 7 = 4, 4, 2, 5)****МАСА ЖЕНА МЕ ТРАЖИ (Масаже на метражи)****ДЕСЕТ ПРВОЛАСИРАНИХ РЕБУСА У ЈУНУ МЕСЕЦУ 2021. ГОДИНЕ
СА ОЦЕНАМА СУДИЈА**

plas- man	rebus	autor	I Faza	Slavko Bovan	Ilija Đurković	Gojko Mandić	Boris Nazarsky	Ilija Ordanović	Miroslav Cvetković	zbir
1.	8807. Masa žena me traži (masaže na metraži)	B. Miljević	7	5		5		5	3	25
2	8815. Dom uhapšenica (do muha pšenica)	Č. Jelić	6	4		1	3	2	2	18
3	8816. Prijeka Sarajčica (prije kasa rajčica)	Č. Jelić	7	3	3	3			1	17
4.	8820. Um ostarī dedama (u Mostar ide dama)	B. Nikić	5	2			5		5	17
5.	8798. Curin izbor kola (curi niz bor kola)	Č. Jelić	7	1		2	1	4		15
6.	8782. Snijele kabao babe (snije Leka baobabe)	Č. Jelić	5		5				4	14
7	8810. Naše širim apele (na šeširima Pele)	D. Cetić	5		1		4	3		13
8	8791. Svinje tamane manioke (s vinjetama neman i oke)	E. Bunjac	8				2	1		11
9	8800. Kodro dade gol (kod roda De Gol)	Č. Jelić	5		2	4				11
10	8781. Banu Dara sa ribičem (Ban udara sari bičem)	Č. Jelić	6		4					10

Припремио: Мирослав Лазаревић, Београд

ЕНИГМАТСКИ САВЕЗ СРБИЈЕ

25000 Сомбор, Београдска 12, телефон: 069 554 0370

ПИБ: 102597970, МБ: 07453337

ТР: 325-9500600039099-26, Војвођанска банка а.д.

e-mail: enigmatskisavezsrbije@gmail.comweb site: www.ess.org.rs

БРЗЕЋЕ, 27–29. август 2021. године

Апарт хотел „КОПАОНИК“

ДВАДЕСЕТИ СУСРЕТИ ЕНИГМАТА СРБИЈЕ

ОКВИРНИ ПРОГРАМ СУСРЕТА

петак, 27. август 2021. године

- 12,00 - 15,00 Окупљање учесника и гостију сусрета у Апарт хотелу „Копаоник“, евидентирање учесника
 15,00 - 16,00 Снештај учесника, енигматски разговори и договори, пријављивање екипа
 17,00 - 18,30 Слободно време
 18,30 - 19,30 Вечера
 20,00 - 21,00 Првенство Србије у састављању анаграма (Апарт хотел „Копаоник“)

субота, 28. август 2021. године

- 08,00 - 09,30 Доручак
 09,30 - 09,45 Отварање сусрета и фотографисање учесника
 10,00 - 11,30 Изборна скупштина ЕСС
 11,30 - 17,00 Излет до Луковске Бање
 13,30 - 14,30 Првенство Србије у решавању загонетака (Луковска бања)
 14,30 - 15,30 Ручак факултативно
 17,30 - 18,30 Решавање ребуса у паровима (Апарт хотел „Копаоник“)
 18,30 - 19,30 Вечера
 20,00 - 24,00 Дружење енигмата

недеља, 29. август 2021. године

- 08,00 - 09,00 Доручак
 09,00 - 10,00 Проглашење победника, додела награда и затварање сусрета
 10,00 - 13,30 Излет до врха Копаоника
 14,00 - 15,00 Ручак факултативно

ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О АРАНЖМАНУ

1. Цена полупансиона, са боравишном таксом и ПДВ – он је 2.500,00 динара, што значи да за два полупансиона треба издвојити 5.000,00 динара. Собе су двокреветне са купатилом и последњих пешкире.
2. Плаћање је појединачно, приликом доласка (аванс 1.500,00 динара приликом пријаве).
4. Због планираних излета, доласка и одласка учесника, биће организован туристичким аутобусом са поласцима из Новог Сада, Београда и места дуж аутопута до Појата (уколико буде довољно пријављених).
5. Оквирни програм сусрета може претрпити измене, зависно од одлуке Председништва ЕСС или оправдане промене на терену.
6. Молимо Вас да најкасније до 22. августа 2021. године пријавите учешће, на 069/554 0370 или на мејл: enigmatskisavezsrbije@gmail.com пошто ЕСС има обавезу да пријави коначан број учесника, како би хотел планирао собе и оброке.

Сомбор, 01. август 2021.

Председништво ЕСС

ДЕТАЉНИЈЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О АРАНЖМАНУ

СМЕШТАЈ : Апарт хотел «КОПАОНИК».

Цена полупансиона, са боравишном таксом и ПДВ – ом је 2.500,00 динара, што значи да за два полупансиона треба издвојити 5.000,00 динара. Смештај је у двокреветним студио апартаманима са чајном кухињом и купатилом, који поседују пешкире. Исхрана је на бази полупансиона /доручак и вечера/.

УСЛОВИ ПЛАЋАЊА: Плаћање је појединачно, приликом доласка /аванс је 30% након пријаве/. За два полупансиона аванс је 1.500 динара /уплата на рачун ЕСС/.

ВАУЧЕРИ: Пошто је хотел одобрио боравак уз ваучере Министарства туризма, потребно је у што краћем року послати потребне податке за потврде о резервацији /име и презиме, ЈМБГ и адреса из личне карте/. Ваучера тренутно нема, али ако буде пуштена још једна количина, потребно је имати спремне папире. Уз ваучер доплата за аранжман би била само 1.000 динара.

ПРЕВОЗ: Идеја је да се овогодишње окупљање енигмата употпуни једним лепим туристичким програмом. Због планираних излета, долазак и одлазак учесника, уколико буде довољно интересената, био би организован туристичким аутобусом са поласцима из Новог Сада, Београда и места дуж аутопута до Појата. Планира се обилазак Луковске Бање и центра Копачице, а у повратку и манастира Жиче.

ПРОГРАМ: Оквирни програм сусрета донет је након дописа који су били упућени председнику општине Брус и директору Апарт хотела «Копачица».

ТЕХНИЧКИ ПОДАЦИ: Задатак за израду лога 20. СЕС – а добио је Зоран Милуновић и његов предлог је прихваћен. Задатке за такмичења урадио би Жељко Димовић /уколико не буде других предлога/. Ако се не добије спонзорство од општине Брус, штампање мајица би, као и претходних година, пало на терет ЕСС – а.

ПРЕДСЕДНИШТВО ЕСС – а

Жељко Димовић, Сомбор

ДВАДЕСЕТА ЕНИГМАТСКА КОЛОНИЈА

Од 26 – 27. јуна 2021. године, у Сомбору је одржано традиционално годишње окупљање енигмата из Србије и региона, овога пута то је била јубиларна 20. ЕНИГМАТСКА КОЛОНИЈА, на жалост са свега 10 учесника. Енигматско дружење било је пропраћено са више енигматских надметања, при чему су се учесници скупа подсетили и на истакнуте чланове сомборског енигматског друштва, који више нису међу живима, а кроз 5. МЕМОРИЈАЛ ЧЕТИРИ М.

Ове године најуспешнији такмичар ЕНИГМАТСКЕ КОЛОНИЈЕ био је Драган ТОЛОМАНОВИЋ из Сарајева. Он је победио на турниру у супер квизовци и у квизу «Бројке и слова». Победнички «Насловни анаграм» саставио је Дарко РАДОЈЕВИЋ из Умке, који се истакао и у решавању анаграма. Према речима организатора, он је уједно најпријатније изненађење овогодишње јубиларне манифестације, на којој учествује први пут. Популарни «Насловни анаграми», тзв. «насловњаци» састављали су се од наслова из претходног броја «Сомборских новина». Најуспешнији анаграм гласио је: НАМА ПРАВИЧНО, А И ОК НАМ ДА МУ СЕ ВРЋЕ КИНТА («Враћен новчаник са парам и документима»).

Најбоље радове на тему колоније, одлуком њених учесника, имали су Милутин ТЕПШИЋ из Кљајићева и Сомборац Жељко ДИМОВИЋ. Победнички анаграм на задату тему «Двадесето енигматско дружење у граду зеленила» сложио је новосадски енигмата Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ: КОЛЕГЕ СУ УТВРДИЛЕ ДА СЕ ЗАГОНЕТАЊЕМ НУДЕ ДРАЖИ.

УЧЕСНИЦИ 20. ЕНИГМАТСКЕ КОЛОНИЈЕ

Домаћин, ЕД «Др Ђорђе Натошевић», најбољим такмичарима доделио је књиге, а најуспешнијој двојци и уметничке слике. Наведено је да овакве награде спадају у део традиције, јер, како је речено, енигматика није само хоби за часове доколице, него и високо интелектуална делатност која стоји на златном пресеку књижевне речи, математике у ликовне уметности.

Одржавање ове манифестације помогли су локална самоуправа и Хотел «Barcode».

Мирослав Живковић,
Јагодина

У ЗНАКУ БРОЈА ПЕТ

ВЕРЗАЛНА ПАЛИНДРОМНА ИСПУЊАЉКА

1									
2									
3									
4									
5									

СЛОГОВИ ОД КОЈИХ СУ ФОРМИРАНИ ПОЈМОВИ:

БАР, БАТ, БИ, ДАЛ, ДАН, ДЕ, КЕ, КИМ, КИС, ЛА, ЛЕД, ЛИБ, МИ, НА, РА, РЕК, РЕТ, СИ, ТА, ТЕ.

ВОДОРАВНО:

1. Најмања област у Индији – Име грчког композитора Теодоракиса;
2. Насеље у Румунији у области Тимиш – Француски композитор, Лео;
3. Чувени шпански тенисер, Рафаел – Хрватски есејиста, Томислав;
4. Израелски мајстор кратке приче, Етгар – Река у Грузији и Русији;
5. Град у Мароку – Град у Шпанији (Навара).

Слова у означеним пољима (у првом делу), читана од горе на доле дају презиме италијанског тенисера Јаника, (у другом делу), читана од доле на горе дају презиме италијанског канцоњера Тонија.

РЕШЕЊЕ: 1. СИКИМ – МИКИС, 2. БИЛЕД – ДЕЛИБ, 3. НАДАЛ – ЛАДАН, КЕРЕТ – ТЕРЕК, РАБАТ – ТАБАР (коначно: СИНЕР – РЕНИС).

РЕБУСНИ ИНДИРЕКТ

Р	Р Р	Е → А
----------	------------	--------------

РЕШЕЊЕ РЕБУСА КОЈЕ ПРЕДСТАВЉА ИНДИРЕКТ:

Р, уска Р, Е к А – РУСКА РЕКА

----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

РЕШЕЊЕ ИНДИРЕКТА И КОНАЧНА ОДГОНЕТКА:

С Оба – СОБА

ПАЛИЛОШКА УКРШТЕНИЦА

Х	А	Р	Т	И	Ј	А
А	П	О	С	Т	О	Л
Л	Е	Д	■	Д	В	А
А	Л	Е	А	■	А	Н
■	■	Н	Е	Р	■	■
Р	К	■	К	О	Л	А
А	Р	Т	■	Т	О	В
В	А	Р	И	О	Л	А
А	Н	К	А	Р	А	Н

Особина ове укрштенице је да сваки наредни водоравни појам у њој започиње последњим словом претходног појма.

Пример је једноставан, па само служи да се покаже смисао овог варијетета.

КЉУЧНИ КРИПТОГРАМ

На основу решења: ХИПЕРБОЛА
тражи се кључ за решење ове загонетке.
КЉУЧ је да се из сваког реда узме по једно слово
које је симетрично словима речи ХИПЕРБОЛА.

То су слова С, И, М, Е, Т, Р, И, Ј, А,
што даје реч СИМЕТРИЈА.

У овој загонетци су сви појмови из области
математике, што јој даје још већу вредност.

**ХИСТЕРЕЗИС
АРИТМЕТИКА
ПОЛИНОМ
КОЕФИЦИЈЕНТ
СРЕДИШТЕ
РОМБ
РОМБОИД
ПЛАНИМЕТРИЈА
АЛГЕБРА**

БЕЗВЕЗНИ ПАСИЈАНС

К	У	П	А	Ч
Л	Е	Т	В	А
Н	Е	М	И	Р

Уписани појмови нису у никаквој логичкој вези,
што треба да важи и за новоуписане речи.

Могуће решење је:
ТУЧАК, ЛУТКА, ЛЕТАК, ВАЛЕР, АМРЕЛ, МРЕНА.

Мирослав Живковић, ЈАГОДИНА
ПРВЕ СРПСКЕ НОВИНЕ СА ЗАГОНЕТКАМА
ВРСНИ НОВИНАР ТЕОДОР ПАВЛОВИЋ УНЕО ЈЕ
ЗНАЧАЈНЕ ПРОМЕНЕ У СРПСКУ ЖУРНАЛИСТИКУ
ИЗ ПРВЕ ПОЛОВИНЕ ДЕВЕТНАЕСТОГА ВЕКА

Прошло је више од два века, када су се појавиле прве новине, штампане на српском језику. Наиме, браћа Георгије и Публије Маркидес Пуљо, издавали су у Бечу *Сербскија новини*. Оне су штампане црквеном ћирилицом, а излазиле су две године (1791. и 1792). Потом су се 1793. године појавиле *Славено-сербскија ведомости*, које су се штампале грађанском ћирилицом. Њих је уређивао Стојан Новаковић током две године.

Затим на «сцену ступа» Димитрије Давидовић. Он је, између 1813. и 1822. године издавао *Новине србске*, најпре у Бечу, а потом и у Крагујевцу.

Марта 1832. године, појавио се у Лондону први часопис типа магазина. Његово дугачко име, промењено је и он се једноставно називао *Penny Magazine*. Издања сличног карактера, јавила су се наредних година, најпре у Француској, па Немачкој, Словачкој, Мађарској. Сви ови магазини имали су ниску цену, у намери да привуку што више читалаца.

У том периоду, становник Пеште, био је и адвокат и новинар Теодор Павловић. Он је већ имао извесног искуства у публицистици, које је стекао у Матицином *Летопису*. Међутим, Теодор Павловић је хтео нешто више од тога. Намеравао је да покрене лист, који би неговао патриотска осећања, давао практичне савете, ширио образовање читалаца . . . Да би се то остварило, морао је да добије дозволу царских власти. Када је и та препрека савладана, Павловић је објавио Позив на пренумерацију.

Димитрије Давидовић, и сам новинар, писмено је подржао идеју о издавању будућих новина. Схватио је племените амбиције свог млађег колеге. Храбро се упутивши у несигуран посао, Теодор Павловић је 1/12. јула 1835. године издао први број новина, назвавши их *Сербски народни лист*. Оне су непрекидно излазиле, у недељном ритму, све до краја 1835. године.

Иако је очекивао већу подршку будућих сарадника, она је изостала. У првом годишту, Павловић је имао само једног сарадника, на писању текстова. Своје идеје о новинама магазинског типа, издавач је остварио убацивањем илустрација у сваком броју. Успео је да пронађе литографа, који му је припремао илустрације. Тиме је *Сербски народни лист* остао забележен у српској журналистици као прва илустрована ревија. Истовремено, остаје трајно забележена чињеница да је *Сербски народни лист* пети на хронолошкој табели српских новина.

У почетку, у листу су објављивани страни преводи, а касније, са порастом броја сарадника, и оригинални текстови. Теодор Павловић, поред свих послова, који су се тицали уређивања и пласирања тиража, није имао времена да се лично бави загонеташтвом.

То је препустио неким песницима, од којих се нарочито истичу Никола Боројевић и Александар Андрић. Они су у овим новинама објављивали различите типове загонетака (анаграми, логогрифи, шараде, палиндроми, хомони-ми, загонетке у ужем смислу). Овако проширенији спектар загонетака показује да је Теодор Павловић имао разумевање и за овај вид примењене поезије, која је служила за забаву читалаца.

Ево један краћи одбир таквих загонетака:

ЛОГОГРИФ (Александар Андрић, 1841, број 15, страна 120)

С «Б» заман тражиш мир у мени
Јер ја сам само бесног мора друг
Но брже ћеш ме наћи при злој жени
јер то је само њојзи својствен круг.
Од такове само штедриј Бог сохрани
Да то не лини што је с «К» глас
А ком је тако – с Богом! добриј дани
Јер с «М» га мучи сваки час.

За такву болест не зна правог лека
Ниједан земни него самиј Бог
Нит мож га дати моја апотека
Већ Божија с «Р» примајући ког.

Решење:

Б – УКА, К – УКА, М – УКА, Р – УКА

ЗАГОНЕТКА, од два слога а у тројаком смислу

(Никола Боројевић, 1840, број 16, страна 128)

(1)
Кој ме позна, свакиј вели
Да м` за друга имат жели,
Зато лепо име носим,
И с добротом се поносим;

(2)
Ал бадава кад у гори,
Јесу мога стања двори,
Тамо растем, тамо ничем,
Нит се игде сместа мичем
Већ сикира кад ме коси
И човечја рука носи;

(3)
Па јошт ми то није доста
Већ од мерса и од поста
Сваки дотле кува, пече,
Док м` у трећем смислу стече,
Нит кто може бит без мене
Док му живот не увене.

Решење:

ЈЕЛА – ИМЕ, ЧАМОВИНА, ХРАНА

ПАЛИНДРОМ (Александар Андрић, 1842, број 3, страна 24)

Напред људског подобја, прем друкчије боје
Натраг пак у три смисла дам значење моје;
Час ме видиш како терам лађе, плуг и кола
Как у пољу радиности важна јест ми рола,
Час ме видиш – малу травку – дејствовати силно
Кад ју с Турком у пазару имаш изобилно.
Трећој смисл има напред и ви српској друзи
Без ког мора све умрети, што ходи ил пузи.

Решење: АРАП – ПАРА

Занимљив, а у неку руку и веома проницљив начин решења загонетке дао је непознати аутор у броју 25 из 1838. године, на страни 378. Он је, решење, које је гласило – мода, унео у виду акростиха.

Мили роде, чувај ми се моде
Обзири се да те не занесе,
Добро есте, да су лепе, чисте,
Ал` тек мера нек` је спрам губера.

О животу и стваралаштву Теодора Павловића релативно се доста зна, јер је он оставио дубок траг у српском новинарству. Већ за живота, о њему је написана биографија. Забележени су подаци о школовању у различитим срединама, адвокатском ангажовању и новинарском раду.

Рођен је 14/26. фебруара 1804. године у Карлову, данашњем Милошеву у Банату. Школе је учио у Темишвару, Кикинди, Сегедину, Сремским Карловцима и Братислави. Тамо је и завршио правне науке. Као адвокатски приправник, радио је код српског песника Михајла Витковића.

Још као младић почео је да сарађује у *Летопису*, од 1832. године. Најпре је објављивао преводе немачких аутора, а касније се јавио и као песник. Врло брзо постао је уредник у *Летопису*, где се афирмисао као успешан сарадник. Тиме је доспео да буде и секретар у Матици, од 1837. па све до 1849. године. У том периоду већ је увећико издавао *Сербски народни лист*. Чак је проширио своју новинарску делатност, покрећући *Сербске народне новине*. Оне су излазиле више од једне деценије (1838 – 1849).

Википедија, српско издање, износи погрешну информацију да је овај потоњи лист само продужетак првог са измењеним називом. То уопште није тачно, јер су то два потпуно различита листа, само што су имала слично име и истог уредника. О њиховој различитој концепцији нема потребе ни говорити.

Сербски народни лист је покренут у периоду, када су почели да бујају реформистички покрети у неким земљама Европе. Апсолутистички систем кнеза Метерниха био је уздрман, тако да је било нешто лакше да се добије дозвола за издавање новина. Теодор Павловић је прве бројеве листа уређивао у ројалистичком духу, који је временом варирао, али је увек имао на уму да лист служи за добробит Срба.

НИКОЛА БОРОЈЕВИЋ
(1796 – 1872)

**АЛЕКСАНДАР
АНДРИЋ
(1816 – 1876)
Аустријски
граничарски
интендантски
официр, књижев-
ник и новинар**

ТЕОДОР ПАВЛОВИЋ
(1804 – 1854)

Јован Вуковић, Нова Пазова

ВЛАДЕТА ТРИВУНАЦ КАО ШАХИСТА

Мало се зна да је врсни енигматски писац Владета Тривунац био перспективни шахиста. О његовом енигматском стваралаштву, посебно писању, већ је доста тога речено, али о њему као шахисти у енигматској штампи није забележена ни једна реч. Зашто? Па зато што је Владета био скромни стварац који се није хвалио својим достигнућима и резултатима у разним областима стваралаштва. О Владети као шахисти откривамо податке у најновијој хроници «Сто година шаха у Панчеву 1920 – 2020», коју су написали Владета Тривунац и интернационални мајстор Константин Орлов. Листајући ту монографију наилазимо на податак објављен у листу «Панчевац» 1975. године.

«ТРИВУНАЦ БОЉИ ОД МАЈСТОРА», па пише: «Панчевац је оставио иза себе и таква имена као што су велемајстор Јаносевић и интернационални мајстори Остојић и Николић».

«У познатом италијанском летовалишту КАОРЛЕ, крај Венеције, 130 играча . . . сензацију је приредио шаховски повратник из Панчева – Тривунац. У првој групи са 51 мајстором, Тривунац је у групи од 12 места иза Тота (Мађарска), Немета, Мартиновића, Кошанског и Келечевића, а испред Козулића (Италија), Тегерта и Тауберта (3. Немачка), велемајстора Јаносевића и интернационалних мајстора Остојића и Милунке Лазаревић.

Ево и једне Владетине партије која сигурно спада међу најбоља остварења на овом турниру.

Синђић – Тривунац (Индијски систем)

1. ц4 Сф6 2. Сц3 г6 3. г3 Лг7 4. Лг2 0-0 5. е3 е6 6. Сге2 Сц6 7. д4 д5 8. б3 цц4 9. бц4 Са5 10. Да4 ц5 11. Ла3 Лд7 12. Дд1 б6 13. Дд3 Тц8 14. 0-0 Лц6 15. д5 Лб7 16. Тад1 Ла6 17. Сб5 ед5 18. цд5 Се8 19. Дб1 Дд7 20. Сбц3 б5 21. Дд3 Сц4 22. Лц1 б4, 23. Се4 Лб5 24. Сф4 ф5 25. Ср5 Са3 26. Дб3 Лц4!!! и мат дами. Партија је завршена са следећом позицијом, БЕЛИ: Кг1, Дб3, Тд1, Тф1, Лц1, Лг2, Сф4, Ср5, а2, д5, е3, ф2, г3, х2 (14), ЦРНИ: Кг8, Дд7, Тц8, Тф8, Лц4, Лг7, Са3, Се8, а7, б4, ц5, ф5, г6, х7 (14).

До 1964. године Тривунац је активно играо шах. Године 1957. био је омладински првак Београда и Србије, а 5. на омладинском шампионату Југославије за ту годину (поделио место са будућим велемајстором Бруном Пармом). На државном првенству у Пули 1964. за БШК «Славија» наступали су: Енвер Букић, Милорад Кнежевић, Драган Угриновић, Милан Ризнић, Владета Тривунац и други, записао је Бора Жарић у тексту «Београдски шаховски клуб Славија 1957 – 1997».

На 13. екипном првенству Југославије у Источној групи: Славија – Партизан 2,5:7,5, 6. Тривунац – Соколов реми. Тривунац је одиграо три партије и освојио 2,5 поена. ШК «Славија» је од 1952 – 1967. године играла значајну улогу у екипном првенству Југославије. На 19. екипном првенству Југославије у Чатешким Топлицама од 27. новембра до 4. децембра 1967, «Славија» је заузела 8. место са 23 поена, а Владета Тривунац је освојио 2,5 поена.

Од 1970. живи у Панчеву. Са енигматиком се забавља од 1951. године, најпре као пасионирани решавац, а састављач је од 1977. када му је загребачки «Квиз» објавио први анаграм. Незаборавао је његов анаграм: КОНАК СВИМ СЕНИМА, СПОКОЈ МУЦИ! (СПОМЕНИК КОСОВСКИМ ЈУНАЦИМА).

Владета Тривунац био је члан ШК «Курјачки» 1987. са првом категоријом, а за клуб је регистрован и 1988. године. Иначе, за време студија, био је члан БШК «Славија» (Београд) у време Енвера Букића, Милорада Кнежевића, Драгана Угриновића.

Јован Вуковић, Нова Пазова

ПРЕДСТАВЉАМО РАНИЈЕ ЕНИГМАТЕ МАТО Ђ. МИЈАЈЛОВИЋ

Каменари, 14. фебруар 1951 – 19. септембар 2003. године

Црногорски енигмата, професор математике Мато Мијајловић из Каменара (Бока Которска) бавио се загонетањем неколико година за време студија и током професуре у Тивту и Херцег Новом.

У ЛЕКСИКОНУ СРПСКИХ ЕНИГМАТА (Београд, 2007), у делу енигматских ставаралаца са непотпуним подацима, налазимо да је основну школу завршио у Каменарима и Бијелој, гимназију у Херцег Новом, а дипломирањем на ПМФ – у у Београду постаје професор математике, енигматски активан седамдесетих и осамдесетих година прошлог века, објављивао је и у београдској «Енигми», специјалност су му енигматске једначине, а помиње се у ЛЕКСИКОНУ ЗАГОНЕТАЧА ЈУГОСЛАВИЈЕ (С. Хорват, Бјеловар, 1979).

Енигматску сарадњу са «Енигмом» и «Разонодом милиона» започео је 1969. године енигматским једначинама, да би објављивао и мање укрштене речи, испуњаљке и друге ситније загонетке. Године 1969. објавио је у «Енигми» 23, а 1971. године 26 загонетака, углавном математичких једначина. Као математичар посветио се истраживању могућности развоја математичких једначина. У тим радовима користио је математичке знакове «плус», «минус» и све три врсте заграда. Међутим, математичким једначинама није успео да заинтересује већи број читалаца и решаваца. После завршетка студија објавио је свега два енигматска рада у «Енигми» из 1974. године. Судећи према расположивим подацима Мато Мијајловић објавио је преко 100 енигматских радова, углавном математичких једначина.

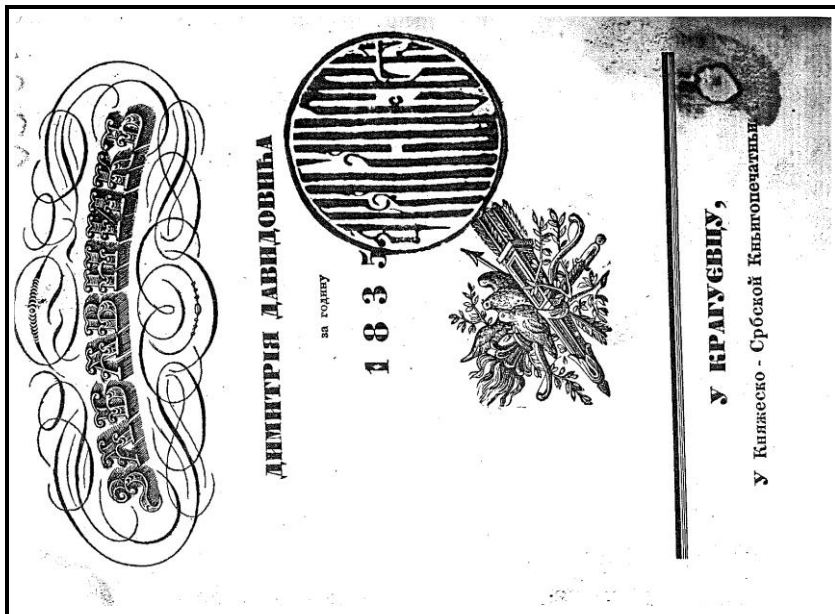
Након завршетка факултета посветио се професури, као што рекосмо, био је професор математике у гимназијама у Тивту и Херцег Новом. Објавио је приручник из математике за ученике првог разреда гимназије, а радио је на сличном приручнику за ученике трећег и четвртог разреда, међутим рана смрт га је спречила да ове радове објави и као књиге. Као цењен математички истраживач увршћен је у међународни лексикон математичара, у коме му је објављена биографија са фотографијом («International Biographical Centre – THE FIRST FIVE Hundred»). Био је цењен и поштован међу ученицима и професионалним математичарима.

Са Биљаном, вишим економистом има троје деце: сина Ђуру (1977), који је први морнарички официр, кћерку Сању (1979), која је примењена уметница, графички дизајнер и кћерку Мају (1980), фармацеуткињу.

Припремио: Мирослав Лазаревић, Београд

Димитрије Давидовић ЗАБАВНИК ЗА 1835. И 1836. ГОДИНУ

У ВЕСНИКУ број 64 представили смо у оригиналу загонетке из ЗАБАВНИКА за 1820. годину (прве забележене ауторске загонетке у српском загонеташтву), у броју 65 дате су оригиналне загонетке из ЗАБАВНИКА за 1833. годину, док су у броју 66 ВЕСНИКА представљене у оригиналу загонетке из овог алманаха Димитрија ДАВИДОВИЋА за 1834. годину. Сада је на реду дружење са загонеткама из ЗАБАВНИКА за 1835. годину, као и са оним из 1836. године, за које нису штампана решења, јер је овај алманах ЗАБАВНИК престао да излази.

Видимо да је загонетке за 1835. годину саставио Владислав СТОЈАДИНОВИЋ, а за 1836. годину Димитрије ИСАИЛОВИЋ.

У ЛЕКСИКОНУ СРПСКИХ ЕНИГМАТА (Београд, 2007) налазимо да је Владислав СТОЈАДИНОВИЋ (1802 – 1847) завршио филозофију и права, да је био песник и чиновник државне управе у Будиму, а да је загонетке објављивао у ЗАБАВНИКУ (1835) и ГОЛУБИЦИ (1839). У овој књизи стоји и да је Димитрије ИСАИЛОВИЋ (1783 – 1853) био новинар, просветар и члан СРПСКОГ УЧЕНОГ ДРУШТВА, објављујући загонетке у ЗАБАВНИКУ у периоду 1833 – 1836. године.

Два и еданъ четир' три е село,
Срецаѣ ти га имену смяло.
Четир' и три съ слани и два свежи,
Таѣ народъ до Стамбола тежи.
Саѣ изречи сва четир' по реду,
Ствари е грана, свима на углу.
У Србији свудъ е има доста,
Оде дична, онде само проста.

3. ЛОГОГРИФЪ

Речь самъ мала, еднотъ само слога,
Два писмена безъ ерь дебелога.
И у Турской куьну значахъ стаю,
Непозната иъмакомъ краю.
Съ поестка ми предметъ писмена,
Све бу' т' иона лавити имена!
Съ буки значахъ частицу „найманъ“
Знашъ ме и ты, и онаѣ што жанъ.
Съ вѣди сло све то мекше бива.
Донаѣ ти се боогъ мене прелѣва.
Съ глаголъ брже изъ кѣне ме носи,
Вргни далъ, кудъ не пду боси.
Съ добро сваѣи прерадо ме прима,
Ерь самъ сладкаѣ и приганъ свима.
Са живѣте годѣне се пише,
Духъ и срце нѣмъ силнѣ дѣше.
Са земла ме тад' употребляашъ,
Каѣ пытаѣ штогодъ наѣвразъ.
Како вѣди каѣ ми напредъ ставишъ,
Гледишъ одма да ме и поправишъ.
Мислѣте ми струку силе значъ,
У Нѣмачку нао се корачи.
Съ нашь у Турской войке сѣхъ ти струка,
Съ поля выдохъ к'о иста лѣбука.
Съ покой спрегу зову Нѣмачари,
Говорѣни ма о коѣи стари.
Слово твердо каѣ ми напредъ стои,
Рѣдко ми се радомъ чело знои.

ШАРАДА И ЛОГОГРИФИ.

1. ШАРАДА

И су слога цѣле речи части,
Сва три кратка, едикъ даю гласъ ти.
Вѣдъ съ другимъ, женско име красно.
Смѣхъ га има, погодѣишь ласно.
Угѣи съ трѣнимъ, часть Србѣ стара,
Юишь у титу Нѣмачкога Цара.
Вѣдъ съ трѣнимъ сладку речу ствара,
Кою дете радо изговара.
Иа речъ е часть одла твога,
Како женскотъ, тако и мушкога.

2. ЛОГОГРИФЪ

Су слога у цѣлоѣ ми речи,
Сваѣи слогъ ми съ два писмена зечи.
Четѣри по цѣвара (1. 2. 3. 4.) слажи,
Паѣхъ ми смѣло сваке рече кажи:
Три четир', вкусно дае воѣе,
За копѣ се винце пити оѣе.
Иъ узми са три и четѣри,
Зрѣна ѣе ти служиѣи вечери.
Иъ четир' три — саставѣ прѣнаѣхъ,
Бео нѣ, нѣт' крупѣнъ к'о прѣнаѣхъ.
Два еданъ, марѣи е свойствено,
Многомъ мужу одъ супруге вѣно.

РАЗРЪШЕЊЕ ЗАГОНЕТКИ

У
ЗАБАВНИКУ ЗА 1835 ГОДИНУ.Ш А Р А Д А 1.
Мара, Рама, Мама, Марама.ЛОГОГРИФЪ 2.
Гора, ора, гра, гар, рог', Огар', Арго.ЛОГОГРИФЪ 3.
Баръ, варъ, гаръ, даръ, жаръ, заръ, кваръ, маръ,
(спала), наръ, паръ, старъ, стваръ, тваръ, царъ, шаръ.ЛОГОГРИФЪ 4.
Чворакъ, чвор', раг', ора, кра'.

Иощи и вѣди томъ двома приложи,
Сле подъ небомъ самномъ с' онда сложи.

Тако сада и безъ првогъ слова,
Свакий предметъ речца т' каже нова.
Цъ када ми изъ почетка стои.

Трос такю сва Европа брой.
Ш предмети, быше стварь округла,
Но нит' тане, нит' нѣмачка кугла.

Гле! как' Србинъ богато говори,
Една речца шеснайст' други створи!

Дмитрій Исидоровъ.

4. ЛОГОГРИФЪ

Я самъ нека животина одъ Бога создана,

Име мое выше нема, него шестъ писмена.

Кагдакъ самъ ти на ногама: него често летимъ,
Церъ имамъ мркопрно, ид' бело са црнымъ.
Песма моя допада се гдиоме човеку,

У прехети ладъ тракеѣи, кадъ седнемъ на воѣку. —
Садъ узми ми ты са главе четыри писмена,

Увидиѣшъ стварь двоакѣ, ал' едногъ имена.

На дрветѣ свакомъ ти е: нужна е и на шву,

Еръ шинали редко безъ нь почие што у послу. —

Три последна моя писма читавогъ имена,

Казуо ти стварь некою, и та е животна.

У води ти стварь та живи, често е за сло.

Постъ када е и пунъ месецъ, месо юѣ е бело. —

Трѣѣ скончай са четвртимъ и нетымъ ми писмомъ,

Читайшъ дрво кое расти и у луѣу честомъ,

На потребу тѣло стабло узимашъ и гране,

Плодъ му едешъ; него лѣсѣ има ти камене. —

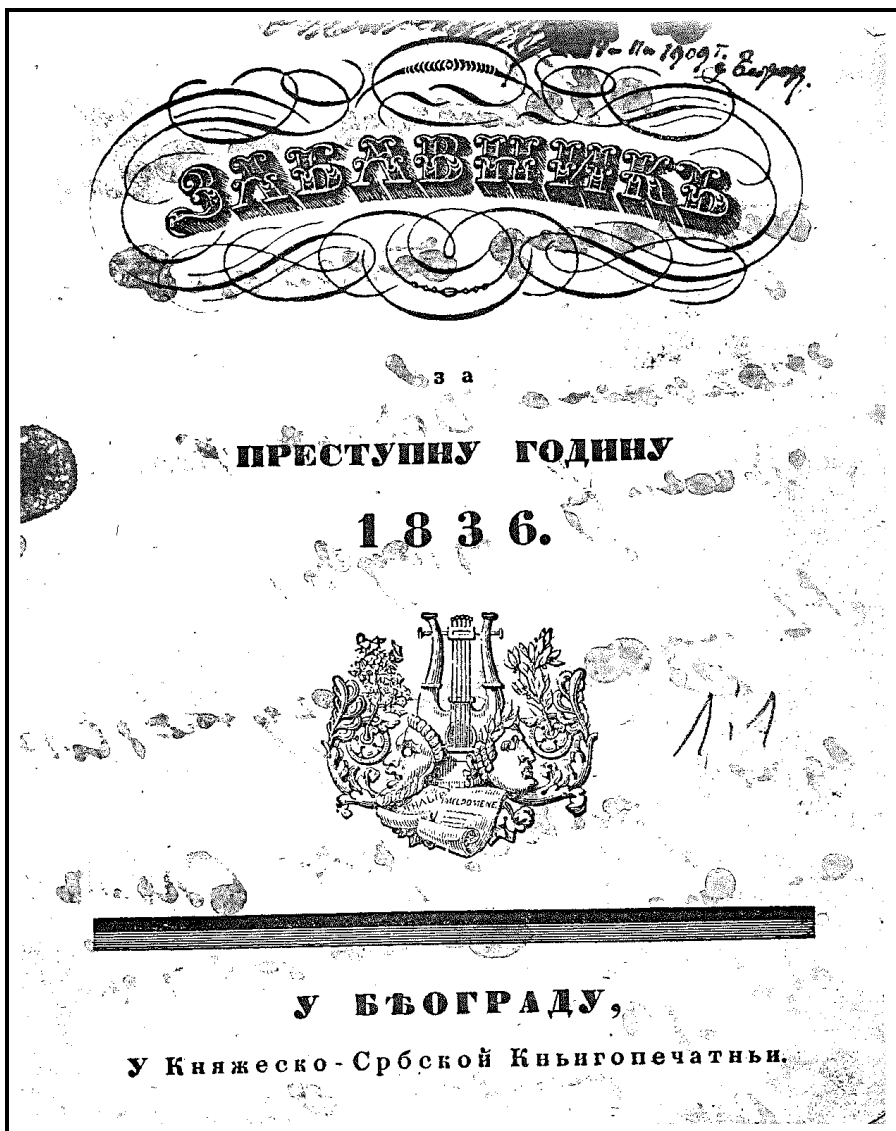
Крайнемъ писму могъ имена четврто и друго

Додай, стварь самъ нужна за животѣо свако.

Кодъ неки самъ бос беле кодъ неки првене,

Чуваю ме; еръ безъ мене све гине и вене. —

Владиславъ Стоядиновъ.

Три, четири, два бѣше ти сло,
Устѣма вкусно, ону сѣгда бѣлю.
Еданъ, четир' два гостѣну значи,
Рѣчь славенска кадъ се принаши.
Два съ четири и три значи звѣра,
Любегъ, ачетъ одъ овларскогъ кера.
Съ првымъ рѣчи четврто и требѣ,
Накъ ти мачака досѣдѣват' несе.
Его рѣчца съ четири писмена,
Сва колика издаде имена!

3. ЛОГОГРИФЪ.

Ил' ме съ десна, ил' съ лѣва прочѣти,
Рѣчцу ѣу ти ону исту дати;
Ерѣ самъ тѣла часть я главна твога,
И подъ небомъ свакогъ животного.

ШАРАДА.

Слогъ ми првый значи часть одѣла,
Шѣра, ужа, сирамъ крои и тела;
Другиѣ честь и степенъ означава,
Къ труду кои свакогъ поощрава;
Цѣло име голема Народъ значи,
Бывшиѣ нѣгда одъ саданъгъ ялиѣ.

Димитрій Исавловичъ.

ЛОГОГРИФИ И ШАРАДА.

1. ЛОГОГРИФЪ.

Цѣла рѣчь е у Сербіи вода,
Одъ два слова, инт' е женскогъ рода.
Крайниѣ писма кадъ се напредѣ стави,
Стваръ се иста у цѣломе бави.
Првой рѣчи кадъ одузмешъ главу,
Градъ е древниѣ, коме поишъ славу;
Садъ ту рѣчцу нагрѣжке прочати,
Славенски бешъ теб' поддана звати.

2. ЛОГОГРИФЪ.

Мое цѣло часть е тѣла твога,
Съ единымъ гласнымъ два ти чинимъ слога;
Четири су у рѣчи ми слова,
Съ премыштаньмъ рѣчь бывамъ све нова;
Друго словце кадъ ми изоставишъ,
Родъ животны множиномъ сставишъ.
Последнѣ ми садъ одметни словце,
Па ме нагрѣжъ читай узастопце;
Стваръ е оштра, къ свальваню згодна,
Нѣвѣстѣнѣнѣо вѣкъ е чина и кожна

**Приказ књиге: Момир Пауновић, Панчево
ДОКТОРСКА ТЕЗА О ПРЕМЕТАЉКИ**

**Динко Кнежевић
ПРИЧА О АНАГРАМУ**

**Издавач «Алма»,
Београд, 2021.**

Београдска издавачка кућа «Алма», у оквиру своје ексклузивне и већ богате библиотеке под називом «Енигматика», објавила је недавно књигу Динка Кнежевића «Прича о анаграму» са анаграмираним (под)насловом ОПЧАРА УМНА ИГРА. Ова књига изазваће сигурно велику пажњу и енигматске и шире књижевне јавности, јер је резултат дугогодишњег студиозног истраживачког рада аутора др Динка Кнежевића, по вокацији редовног професора универзитета, а по хобију истакнутог енигматског ствараоца и посвећеника.

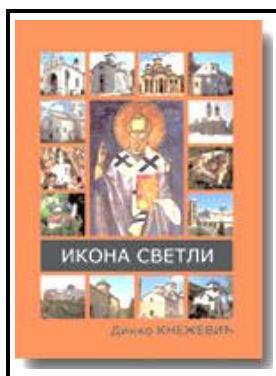
Иза рекло би се скромног наслова «Прича о анаграму» следи текст од 230 страна, који представља озбиљну монографску студију о анаграму или преметаљци, срочену по моделу научног методолошког приступа. Мада се књига претежно бави анаграмом (преметаљком) као загонетачком врстом, Кнежевић ову тему разматра и са других аспеката. Позивајући се на бројне друге ауторе, али и на своја истраживања, аутор пише и о анаграму као краткој литерарној форми, као начину заштите ауторства, као психолошком, криптолошком и маркетиншком средству и др. Након темељног појмовног одређења, у књизи следи историјски преглед развоја анаграма у свету и код нас, а потом исцрпна анализа анаграма као енигматске врсте.

У делу књиге који третира анаграм као енигматску врсту Динко Кнежевић пише о особинама и вредновању ове словне загонетке, о њеном састављању и решавању (избор теме, начин рада, кључне речи у поставци и преостала слова, софтвери за састављање и др.). Притом о овим питањима наводи искуства двадесетак наших најпознатијих анаграмиста. Пратећи енигматско стваралаштво, Кнежевић је у електронској форми сачинио двадесет годишњих анаграмских аламанаха, што му је омогућило да одређене ставове илуструје одговарајућим примерима. Мада није имао намеру да оцењује квалитет објављених анаграма, осврћући се на такмичења у састављању анаграма, он је у књизи ипак објавио преглед најбољих састава по оценама жирија. Посебну пажњу у овој књизи заслужује његов речник анаграмних термина, који садржи чак 111 назива појединих врста, подврста и варијација ове загонетке.

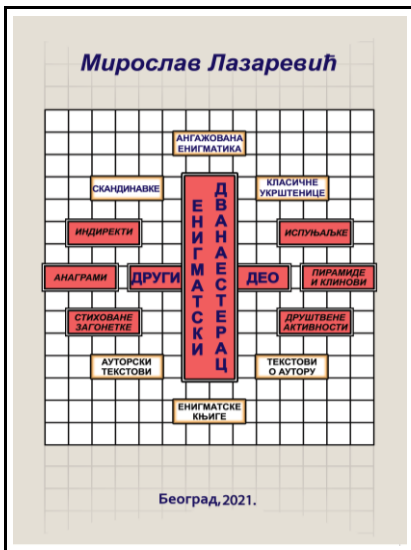
Јован Вуковић, један од рецензената ове књиге, с правом истиче да пре ове књиге није било дела које би свеобухватније приказало неку загонетачку врсту и да је Динко Кнежевић «изнео анаграм на видело дана . . . у свој умној лепоти и енигматској вредности». А други рецензент, Владимир Шарић исправно закључује да је ова књига велики подухват и да је аутор «приредио научну студију која ће бити забележена и у аналима књижевности и науке о језику».

Придружујући се оценама рецензената, сматрам да се од Динка Кнежевића, доктора наука са дугогодишњом универзитетском каријером и искуством у истраживачком раду, могао и очекивати овакав приступ у третирању анаграма. Свеобухватност и студиозност његове најновије књиге потврђује и попис коришћене литературе, који садржи чак 115 наслова, као и индекс имена више од 300 аутора који су се, у већој или мањој мери, бавили овом темом. Зато бих, на крају, закључио да «Прича о анаграму» ипак није само (обична) прича, већ јединствено истраживачко дело – права докторска теза о преметаљци.

РАНИЈЕ ПУБЛИКОВАНЕ КЊИГЕ ДИНКА КНЕЖЕВИЋА

Припремио: Мирослав Лазаревић, Београд

МАЛА ЕНИГМАТСКА БИБЛИОТЕКА
Свеска број 13

Мирослав Лазаревић
ЕНИГМАТСКИ ДВАНАЕСТЕРАЦ
Други део

Издавачи:
ЕК «НОВА ЗАГОНЕТКА» и «АЛМА»

Рецензенти:
ЈОВАН ВУКОВИЋ, МИРОСЛАВ ЖИВКОВИЋ,
ВЛАДИМИР ШАРИЋ

Уредник: МИРОСЛАВ ЛАЗАРЕВИЋ
Креирање корица: ДЕЈАНА ЈОВАНОВИЋ
Прпрема за штампу: ДРАГАН ЛОЈАНИЦА
А5 формат, страна 262, ћирилица
ЈЕФТИНА ШТАМПА, Београд, 2021.

ДВАНАЕСТА ЕНИГМАТСКА КЊИГА МИРОСЛАВА ЛАЗАРЕВИЋА

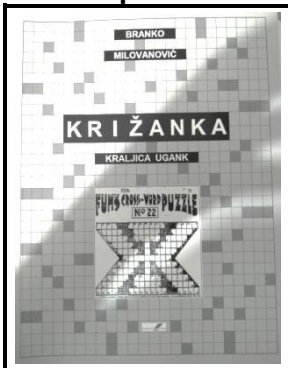
Ово је наставак енигматске исповести Мирослава ЛАЗАРЕВИЋА. У првој књизи аутор је обрадио ангажовану енигматику, сканднавке и класичне укрштенице, док ова књига третира следеће његове енигматске активности: рад на састављању индиреката, испуњаљки, анаграма, пирамида и клинова, стихованих загонетака, као и друштвене активности остварене кроз рад у Енигматском клубу «Нова загонетка» и Енигматском савезу Србије. За трећу књигу енигматског опуса овог аутора остаје још приказ ауторских енигматских текстова, текстова о аутору, као и представљање његових енигматских књига.

И кроз ову књигу се виде основна енигматска опредељења аутора:

1. Енигматика, поред забавне компоненте, треба ненаметљиво да има информативну и едукативну функцију, јер је она део новинарске професије и посебан вид културног изражавања;
2. Врло битно је и ангажовање на друштвеном плану, које обезбеђује бољи третман и вредновање енигматике, што доприноси њеној популаризацији и унапређивању;
3. Значајна је активност на плану издавања разних енигматских публикација и књига, што доприноси бољем упознавању ове врсте стваралаштва, што обезбеђује трајност енигматских продуката и даје подстицаје за нова достигнућа;
4. Неговање ауторске, маштовите, неспутане енигматике даје елементе за њено даље унапређивање и усавршавање, за разлику од компјутерске енигматике, која је углавном укалупљена и шаблонизирана и која кочи даљи развој загонеташтва.

Приказ књига: Владимир Шарић, Шимановци

Бранко Миловановић: «КРИЖАНКА КРАЉИЦА УГАНК»

Угледни југословенски (словеначки, босански и српскохрватски) енигматски аутор објавио је у јуну ове године публикацију под називом «КРИЖАНКА КРАЉИЦА УГАНК» (УКРШТЕНИЦА КРАЉИЦА ЗАГОНЕТАКА). Издавач је «Најето перо» из Љубљане власника Владимира МИЛОВАНОВИЋА (Бранковог сина). Компјутерску припрему је урадио Мирослав МИЛОВАНОВИЋ а коректуру Штефан МАРКОВИЧ.

На 162 стране формата (17,5x25,0 цм) приказан је најпре историјски развој укрштених речи, а затим и 149 разних врста укрштеница словеначких аутора на словеначком језику.

У уводном поглављу «ЧРНО ПОЉЕ ТЕМЕЉ МОДЕРНЕ КРИЖАНКЕ» (Црно поље основ модерне укрштенице) дат је приказ праоблика укрштених речи до прве праве укрштенице Артура ВИНА из 1913. године.

Поглавље «Крижанке в Словенији» (Укрштенице у Словенији) на две стране приказује развој ове енигматске дисциплине у Словенији. Следи 149 примера разних врста укрштених речи од 32 аутора.

Занимљиво је да је аутор користио као изворе од литературе и издања српских аутора: Радислав МАРИНКОВИЋ: «Оглед о најстаријим укрштеницама», Живомир ЈЕВТИЋ: «Разнода уз укрштене речи» и Мирослав ЖИВКОВИЋ: «Чланци о укрштеницама».

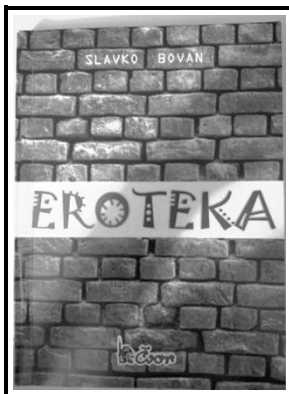
На крају књиге се налази прилог о аутору, списак аутора, литература и решења свих 149 укрштених варијација укрштених речи.

Бранко МИЛОВАНОВИЋ је поклатио 30 примерака ове сјајне књиге енигматима из Србије што ће се заинтересованима дати на СЕС-у или послати поштом. Овом приликом изражавамо велику захвалност Бранку на овом поклону.

Славко Бован: «ЕРОТЕКА»

У издању «Чвора» из Бјеловара изашла је јула месеца ове године необична књига Славка БОВАНА «ЕРОТЕКА» (назив потиче од имена ЕРО, што је надимак и псеудоним Славка Бована). Књигу је у име издавача потписао одговорни уредник Хрвоје ХОРВАТ, уредио и графички обликовао Стјепан ХОРВАТ а корице креирао Мирослав ХОРВАТ.

На 170 страна формата (17x24,5 цм) представљено је 100 разних прича о енигматима и са енигматима са којима је од 2010. до 2014. године аутор имао одређене сусрете и занимљиве догодовштине, а о којима је писао на блогу «Логичке загонетке» Аднана СПАХИЋА у колумни «Еро-тека» (од 20. 4. 2010. до 20. 11. 2012. године) и на свом блогу ТИО (Енигматика – тупљење и општрење). «Еро-тека» као колумна и даље опстаје на блогу ТИО и до сада је објављено око 300 наставка.

Књига је богато илустрована са око 50 фотографија и илустрација, а обухвата енигматски живот на територији бивше државе. На крају књиге је индекс имена са око 300 особа повезаних са аутором на неки начин, а посвећена је ауторовом унуку Луки.

«МАГАЗИН НОВОСТИ» – УРЕДНИШТВО «НОВОСТИ ЕНИГМЕ»**Одговорни уредник: НЕБОЈША ВУЧИНИЋ**

**МАЈСТОРИ енигматике, у среду, 7. јула 2021. године,
окупили су се у Винарији «Деспотика» у селу Влашки До
код Смедеревске Паланке да обележе велики јубилеј «Енигме» –
70 година постојања.**

ПРИСУТНИ НА ПРОСЛАВИ НА ТЕРАСИ ВИНАРИЈЕ «ДЕСПОТИКА»

На своју дуговечност, углед и статус у друштву, «Енигма» је поносна, али на томе не стаје. Уз сталне нове енигматске изазове, крајем године ће се појавити и **«Монографија – 70 година Енигме»**, дело енигматских сарадника овог листа, којим ће се и публицистички, статистички и историјски овековечити ово трајање.

На ову прославу су дошли они који су уткали свој животни век у најстарији енигматски часопис на Балкану, а по старости треће новине у Србији, који већ четири деценије излази под окриљем Компаније «Новости». Седамдесет година од тог 7. јула 1951. године, није обичан јубилеј, већ животни век за понос и трајање за углед.

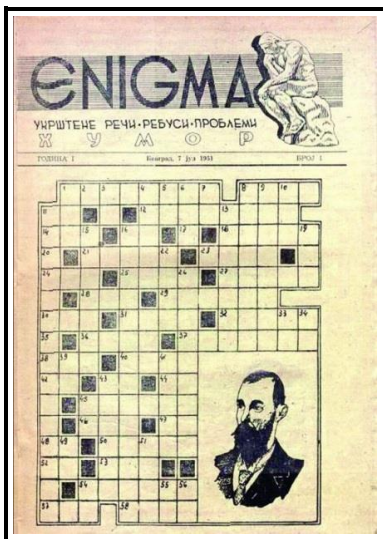
За хвалу је број од десетину хиљада првих, врхунских, рекордерских и иновативних радова, објављених међу више од 300.000 састава на страницама «Енигме» и њених издања. Седамдесет година постојања овог листа су и знање, способност, образовање, енергија, посвећеност . . . људи који су у том периоду правили досадашњих 2.467 и неколико стотина разних специјалних издања. Од свог настанка непрекидно је или најтиражнији или један од три најтиражнија енигматска листа у бившој Југославији, а касније у Србији. Када би се странице свих досадашњих бројева «Енигме» и њених издања, наставиле једна на другу, добила би се трака дугачка око 350 километара.

Одговорни уредник «Новости енигме» Небојша Вучинић је најактивнијим сарадницима уручио ЗЛАТНЕ ПЛАКЕТЕ. Ово признање су примили изузетан енигмат Милослав Лазаревић, мајстор «енигматског петерца» Момир Пауновић, уредник Драган Лојаница, творац загонетки Решад Бесничанин и сарадник Андреја Поповски, а постхумно ово признање је уручено чувеном енигмати Миодрагу Тошићу, које је примио његов син Милорад. Свој печат у «Енигму» утиснула је и чаробница речи Гордана Јовановић Шарић. Додељен је и извештај број захвалница за вишегодишњу успешну сарадњу.

Гости на овом скупу били су и новинари и фоторепортери из Компаније «Новости», као и некадашњи уредник «Енигме» Ново Томић, који је три године обављао овај посао. Гости овог скупа обишли су објект Винарије «Деспотика», са богатим Музејом виноградарства.

НАСЛОВНЕ СТРАНИЦЕ ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА ИЗЛАЖЕЊА

Идеја за покретање листа енигматског садржаја рођена је у Омладинском издавачком предузећу «Млади борац» у Београду. Безмало 30 година издавач «Енигме» био је Енигматски клуб «Београд», а онда су је због економске ситуације 1981. године преузеле «Вечерње новости».

У глави овог листа појавило се оно чувено црвено «Н» у другом слову имена, што су енигмати одмах прочитали као ребус: познаје се «Н» или ПОЗНА ЈЕСЕН.

У међувремену посао припреме, уместо ЕК «Београд», који се нажалост угасио, преузео је ЕК «Нова загонетка».

Истраживања показују да је «Новости енигма» најугледнији енигматски часопис на овим просторима, који негује искључиво ауторске загонетке.

Мирослав Лазаревић, Београд

**ИЗЛАГАЊЕ НА ПРОСЛАВИ ЈУБИЛЕЈА «ЕНИГМЕ»
ПОВОДОМ 70 ГОДИНА ЊЕНОГ ИЗЛАЖЕЊА**

Поштовани скупе,

У име Енигматског клуба «Нова загонетка», који у последње време припрема енигматски део листа «Новости енигма», као и у моје лично име честитам «Компанији новости» овај јубилеј на дуговечност свог енигматског часописа. Овако дуги низ година излажења у енигматском свету је реткост, не само код нас, него и у светским размерама. Ово је јубилеј свих оних који су, не само у прошлости, већ и данас на било који начин укључени у формирање и издавање овог листа. Славље припада свима који су током ових 70 година били део овог јединственог пројекта и сви они данас живи треба да осећају задовољство и срећу.

«Енигма» («Новости нигма»), не зато што смо ми део свега овога, већ на основу чињеница и признања других, је наш најбољи енигматски часопис, који представља велики део историје српске енигматике, у којој је већ обезбедио значајно место. У бившој Југославији, као и данас на српским просторима, нема истакнутијег енигмате који није сарађивао у овом листу, који своје прве енигматске кораке није баш ту остварио, да би касније постао истакнути енигматски стваралац. Свакоме од њих је била част да се неки од његових радова објави у овом листу.

Због чега кажемо да је «Енигма» наш најбољи енигматски лист свих времена. Навешћемо само неколико чињеница, са којима се у прошлости, па и данас не могу похвалити многобројна енигматска издања.

1. Од првог броја па до данас овај лист је неговао разноврсну енигматику, јер загонеташтво има широки спектар лепих енигматских дисциплина. Увек је постојала тежња да све енигматске форме, у већој или мањој мери, буду заступљене. Тиме се презентирала сва сложеност, али и лепота ове општеприхваћене умне дисциплине.

2. За енигматске рекорде и новитете наших надахнутих енигматских стваралаца увек су била отворена врата, као и за приказ енигматских догађања на нашим просторима. Многе енигматске варијације које су тада биле у сфери покушаја, нашле су место у овом издању, да би касније многе од њих постале нормалан саставни део енигматског стварања. Исто тако, уводиле су се новине на плану дозвољених речи које се могу користити у енигматском стварању (порвратни глаголи, придеви, синтагме и сл.). Стално је било присутно да је енигматика израз језичког окружења и да ту не треба да буде превеликих ограда.

3. За сарадњу су свима била отворена врата, тако да су у креирању садржаја «Енигме» могли да се опробају сви енигматски аутори, једини критеријум је био квалитет радова. На челу уредничких тимова увек су били искусни енигмати и зналци из ове области, па је квалитет радова био загарантован.

4. У «Енигми» се увек залагало за ауторску, неспутану, нешаблонску, инвентивну, али квалитетну енигматику. Зато компјутерска ауторска енигматика тешко налази место у овом часопису. Компјутери као моћне машине веома помажу у раду, у припреми радова, у припреми и преламању издања, као и у самој штампи, али су непожељни у креирању састава, јер се тиме улази у клишее, дефинисане облике, што кочи развој енигматике. У овом часопису је дата предност ауторској енигматици, зато је он и бољи од многих компјутерских издања и због тога је заслужан за даље унапређивање ове стваралачке сфере.

Да не би било све у стилу хвале, навешћу и две добронамерне примедбе.

Мислим да би овај лист требало да буде у ћириличном писму. Сетимо се да су први бројеви «Енигме», који су се продавали тада у читавој Југославији, имали, поред латиничних и ћириличне странице. Данас, када се овај лист пласира само на српским просторима, где је ћирилица основно писмо, уз сво уважавање и латинице, а ради давања доприноса очувања нашег писма, требало би лист претворити у ћирилично издање, каква су и многа издања Компаније «Новости».

Група српских енигмата је решила да направи монографију о «Седамдесет година Енигме», која треба да угледа светлост дана у другој половини ове године. Заиста, диван поклон за ову годину јубилеја, а уједно и обезбеђивање од заборава многих чињеница везаних за овај дуги период излагања овог часописа, са којима се све генерације које су биле део овог издања могу дичити. Да би ова монографија била не само садржајно на највишем нивоу, већ и са визуелном и естетском димензијом и да би могла да се штампа у већем броју примерака, потребна су ордеђена финансијска средства. Замерка је да Компанија «Новости» није имала довољно слуха и разумевања за ово издање и да није сматрала за сходно, барем до сада, да помогне овај пројекат. Сви знамо да су у издаваштву тешка времена, а када нису била, мислим да би и у интересу Компаније «Новости» било, да у овој години јубилеја њеног издања, стане уз овај издавачки подухват.

На крају, још једном све честитке на дуговечности «Енигме» и свим њеним актерима, али и на свему ономе што је урадила и дала српској енигматици. Пожелимо још пуно оваквих јубилеја, који ће, сигуран сам, само да потврде напред наведене чињенице и хвале.

Илинка Г. Вуковић, Београд

ЗАПИСИ О «ЕНИГМИ» СА «ФЕЈСБУКА»

АНАГРАМ У ПОКУШАЈУ
ИЛИНКЕ ВУКОВИЋ

А МИ ГЕН («ЕНИГМА»)

Скоро да смо вршњакиње
уек чиле, духом витке
слова су нам алатке
плетисанке тајновите.
Генима смо свима блиске
знање, мудрост, игра лака,
пријатељство наш је мото
ми смо друштво енигмата.

АНАГРАМ ПОСВЕЋЕН
ИЛИНКЕ ВУКОВИЋ

Поводом шездесетогодишњице
штапања СРЕМСКИХ НОВИНА,
у којима је ИЛИНКА ВУКОВИЋ и
започела новинарски стаж, брачни пар
ШАРИЋ јој је посветио овај анаграм:

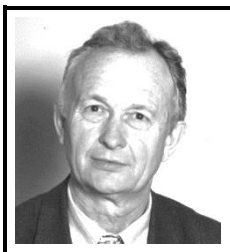
**НАВИКЛИ КЋИ ОВУ
да буде верна слову,
да пише и лепе песме,
предати се не сме.**

РОДНА КУЋА НАТОШЕВИЋА – РУИНА НА ОБАЛИ ДУНАВА

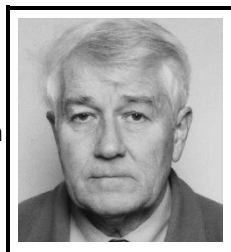

Родна кућа ЂОРЂА
НАТОШЕВИЋА (1821–1887) у
Старом Сланкамену, у инђијској
општини, лекара, просветног
радника, педагошког писца и
школског реформатора, нашег
првог енигматског теоретичара,
који је назван «оцем српске
енигматике».

АУТОРИ «ЛЕКСИКОНА СРПСКИХ ЕНИГМАТА»

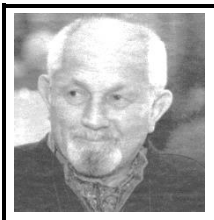

У слављеничком броју «Енигме» су и
МИРОСЛАВ ЛАЗАРЕВИЋ и ЈОВАН
ВУКОВИЋ, аутори ЛЕКСИКОНА
СРПСКИХ ЕНИГМАТА, који представља
општу енциклопедију српских аутора
загонетака, као и прву награђену
српску енигматску књигу.

Лазаревић је изузетан аутор и састављач великог броја умних зачкољица, богате маште и свестраног образовања, чије је дело у овој области обимно и изузетно. У 70 година излажења, часопис «Енигма» је имао више мудрих сарадника, пријатних личности и добрих људи, међу којима је и мој брат Јован. Желим срећну истрајност и вредноћу интелекта, као и жељу за загонетањем и игром свим енигматима, сарадницима «Енигме» и надаље. Поносим се мојим братом, као и његовим пријатељима, сматрам да су они и моји.

МИЛОВАН ДАНОЈЛИЋ – КЊИЖЕВНИК, САРАДНИК ЕНИГМЕ

Скандинавка посвећена песнику МИЛОВАНУ ДАНОЈЛИЋУ штампана је на 17. страни свечаног двоброја ЕНИГМЕ, поводом 70 година њеног излажења.

Овај број је публикован на 116 страна, са слоганом на насловној страни ТРАЈАЊЕ ЗА ПОНОС. МИЛОВАН ДАНОЈЛИЋ је недоречени енигматски таленат, заљубљеник у магичне ликове.

Велики умови, зналци народног језичког блага користили су наше богато језичко наслеђе када су стварали своја дела. Академик МИЛОВАН ДАНОЈЛИЋ је у тренуцима предаха тражио речи, смишљао појмове, нове пословице, изреке, итд. И тако је настала збирка ИГРА С РЕЧИМА. Обликовао је енигматски квадрат седам пута седам у коме је на уман и духовит начин указивао на необичне појмове о животу, наравима, обичајима. Он је латинске изреке коментарисао на наш начин, тумачећи опште пословице нашим пословицама, духовито, карикатурално. ДАНОЈЛИЋ није потценио енигматско стваралаштво јер је неговао наш језик, то неисцрпно благо, речи–луталице, како каже, којима се зналачки служио и изражавао у свом књижевном делу најдубље мисаоно понирање и свакодневно шеретско исказивање обичаја и карактера.

ГОРДАНА ЈОВАНОВИЋ ШАРИЋ – ПЕСНИКИЊА И ЕНИГМАТА

Песникиња за децу ГОРДАНА ЈОВАНОВИЋ ШАРИЋ је дугогодишња енигматкиња и сарадница ЕНИГМЕ, као и других публикација и часописа.

Успешна је и занимљива песникиња, посебно значајна због њених поетских басни намењених деци, а поучних и језички загонетних и за одрасле.

У јубиларном броју ЕНИГМЕ, у рубрици ДАШТАЛИЦЕ, налазимо три класичне загонетке ГОРДАНЕ ЈОВАНОВИЋ ШАРИЋ.

Захвална сам на пријатељству са брачним паром ШАРИЋ (ВЛАДИМИРОМ И ГОРДАНОМ). Овај стваралачки енигматски пар се у пуној мери афирмисао, не само у загонетању, већ и у поезији и шаху.

Припремио: Драган Лојаница, Београд

У четвртак, 1. јула изашао је двоброј «Новости енигме» 2466–2467, посвећен добрим делом јубиларној седамдесетогодишњици непрекидног излажења листа. Тачан датум јубилеја је иначе 7. јули, дан када је далеке 1951. године светлост дана угледао први број. У Србији, па и у обе бивше Југославије, ниједан лист оваквог забавно–ревијалног карактера не траје тако дуго, што је **рекорд вредан великог поштовања.**

Ни за време агресије на нашу земљу 1999. године, када су сва друга ревијална издања куће «Новости», која је издавач, привремено била укинута, «Новости енигма» је наставила редовно излажење.

Јубиларни број, иначе, има **116 страна** и све сем осам – су у боји. Поред стандардних прилога, у листу су представљени поједини уредници, као и дугогодишњи сарадници и пријатељи. На свечаности која је одржана 7. јула неким од њих су уручена и признања.

За протеклих седамдесет година, многе су недаће претиле да ЕНИГМУ уга­се, а нарочито у задње време: смрт једног броја истакнутих уредника и сарад­ника, промена статуса издавача, епидемија светских размера која је онемогу­ћавала нормалан рад, недостатак подмлатка, конкуренција електронских ме­дијума итд. Ипак верујемо у будућност. Свака част компјутерима и мобилним телефонима, али решавање загонетака је још увек најпривлачније у некој изо­лацији, и са папиром и оловком. Доказ су киосци препуни енигматске штампе.

ЧЕСТИТКА МИЛОВАНА ДАНОЈЛИЋА

Приређивач овог текста послао је јубиларни број ЕНИГМЕ некадашњем са­раднику, познатом књижевнику МИЛОВАНУ ДАНОЈЛИЋУ, а порука захвалности је брзо стигла:

«Хвала на љубазној пошљици.

Честитам јубилеј листа у којем сам сарађивао пре пуних шездесетпет годи­на. Добро се сећам ВЛАСТЕ ПАВЛОВИЋА, као и његовог брата, а с великом пажњом сам пратио рад СИМОНА РАЦКОВИЋА и СТАНИСЛАВА ЖЕЛЕЗНИКА.

Данашња ЕНИГМА наставља већ потврђену традицију.

Хвала на сећању, Вама и Вашим пријатељима свако добро».

МИЛОВАН ДАНОЈЛИЋ

ПРИЗНАЊА ЧЛАНОВИМА ЕК «НОВА ЗАГОНЕТКА»

**Јубилеј «Енигме» –
70. рођендан.
Винарија «Деспотика»,
Влашки До
код Смедеревске Паланке**

Блог Недјељка Недића ДУЕ ДЕСЕТА УМЈЕТНОСТ ЕНИГМАТИКА

ОБЈАВЉЕНО: 27. СВИБЊА (МАЈА) 2021.

Vesnik EKNZ-a broj 66

Београдски енигматски клуб „Нова загонетка“ недавно је објавио нови 66. број властитог гласила „Весник“. Посебан прилог на четири странице чини седми број *Сремуша*, гласила ЕК-а „Срем“ из Пећинаца. *Vesnik* је уредио Мiroслав Лазаревић. У овому броју сарађују још Жељко Димовић, Зоран Радисављевић, Мiroслав Живковић, Јован Вуковић, Драган Лојаница, Марјан Радаковић, Крста Иванов и Владимир Шарић.

Уз искрене честитке kolegama на новоме броју *Vesnika*, у данашњему прилогу donosim само насловницу и један чланак, док ће на *DUE* слjedećih дана бити објављено још неколико чланакa.

ВЕСНИК

ЕНИГМАТСКОГ КЛУБА
«НОВА ЗАГОНЕТКА»

ISSN 1820 – 2918

БЕОГРАД, МАЈ 2021.

EPC1-65

[illegible]

ACTOPREACH® INFOTODAY

СТРАНА 17

ЗАГОНЕТКЕ КАО ЛЕ

[illegible]

Međutim, u velikom negativnom zastoju zaustavlja se je kontradikcija - stanje. Počinje se polako dopiranjem do samog izvornog koncepta. Svakim, za podizanje stupova Mire i "Koncepta". Druga je približno kvalitativno tobože, negativna nu- je želja za čistoćom, ali se ne može u potpunosti ostvariti.

Наставно је својим саставом обновљено раније три године од 1668, до 1671. Држање је остварило две године укупно, а у јулију 1670 је изгубило писмо и састављено из тридесетих делова, поткоје пронашаху и извршио рад са једног на једног „двоструко“. Успешно је суђење извршено, па једно које пронашаху да је извршено суђење једном. За једно Држање КСМАН је објавио око 3.000 развојних запечаћених. Рана публика била енциклопедијски састављена са једног једног у једног (једно је у јулију 25, објавио 1911, а у јулију 27, јулију 1911). По једно енциклопедијско једно (једно рад је објавио 1912), једно. Држање КСМАН је једно од једног.

Ду се у загонетној мах готифорде и случај онемање та Пала (Сарајево) још једном – Душана, овага пута ИММВМММ. Он је са 28 година сарајевљанин, београдског порекла, па је слободно и време прекопрећеног образовања устројио по свом. Када је стигао, довољно религиозног искуства, и оне је почео да на гасиљама. За свој живот (Дане 28. јуна 1941 – 30. мај 1933) објавио је преко 2.900 енциклопедијских радова, у складности које га је држао у животу. Историографски Сави су најбоље устроје

Često se izjednačava sa društvom sa vrednostima koje pripadaju iz prošlosti.

Директор:
ДРУЖАН БИЈЕЛИЋ

Директор:
ДРУЖАН ЗАКРЉАК

106 JOURNAL OF
THE IAHN

«РАСЧЕТ» ПАМЯТНИКА НА ПРАВОЖИТЕЛЯ, 2007/86

ОБЈАВЉЕНО: 18. ЛИПЊА (ЈУНА) 2021.

Miroslav na kvadrat (12)

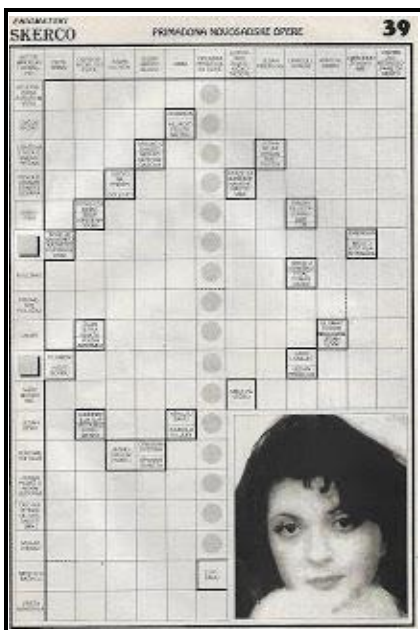
KVADRAT 8x8

A CA, DI, DU, EG, GR, I, JAN, KA, KA,
LU, NA, NAR, NI, NIN, O, PA, PA, PA, PI, PI,
RA, RAC, RI, TA, TA, TI, TI, H, ZA, ZO.

VODORAVNO I OKOMITO: 1. Sve karakteristične crte svojstvene vrlo udaljenim zemljama koje su po gledanju ljudi drugih zemalja čudnovate; 2. Pucka riječ za vrlara; 3. Početni udarci; 4. Ono u što se netko odupre; 5. Mjesto u Nikaragvi, na jezeru Managua; 6. Lucko mjesto na otoku Guah u arhipelagu Marianj; 7. Bizantski guverner; 8. Stanovnik luckog grada u sjevernom Gifu; (a)

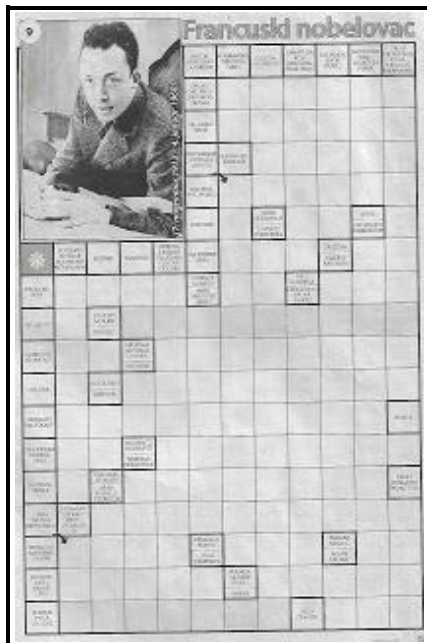
Miriam L. Leonard

(Miroslav Lazarević, Čvor Križaljka
broj 299, 16. VI. 1982., str. 14)

(Miroslav Lazarević, Enigmatски skerco broj 18, travnja 1997., str. 39)

(Miroslav Lazarević, Novosti Enigma broj 2458, 1. XI. 2020., str. 9)

КЛАЈН Хуга ИВАН
(Београд, 31. јануар 1937)

**ФАКУЛТЕТСКИ ПРОФЕСОР,
ДОКТОР НАУКА, ЧЛАН
САНУ, ПОЗНАТИ
ЛИНГВИСТА, НОВИНАР,
ПИСАЦ**

**ЗАНИМА СЕ ЗА ЕНИГМА-
ТИКУ, ОБЛАВЉУЈЕ
ПАЛИНДРОМЕ, ПАНГРАМЕ,
АНАГРАМЕ**

Дугогодишњи редовни професор Филозофског факултета у Београду, тај је могао стрпати («Стране речи у савременом италијанском језику») и сабрано докторску дисертацију («Утицаји енглеског језика у италијанском»). Велики језички познавалац, лингвиста општог гласа, редовни члан САНУ. Написао је велики број научних радова и 18 књига. За италијанско-српски речник добио је награду италијанског владе. Члан је Српског Вуковог здружења и сарадник Матице српске. Говори италијански, енглески, француски, немачки, шпански, португалски и руски. Детињство му је провело за београдом у околици Тадеуша Кошчицког, тронај «двору» и календарског збојника. Данас живи у Зему и по његовим речима припадаше је дођољског дијалекта.

Сарађивао је многим дневним и недељним новина. Био је колумнист «Илустроване политике», у «Политичком збојнику» писао је о разним језичким темама. У «Ворбу», а потом у «Политици» и «НБН-у» имао је сталну рубрику о језику, а текстове о језичким проблемима и даље поворено објављује у «Политици».

Прево је и велики број књига с италијанског и енглеског језика, а њима година је преводио и француског стрипова: «Астерикс», «Абонотур», «Тастеа» и «Талиаког Томе».

Поред осталог, написао је и «Речник нових речи» (1992), а са Милошом Шатком «Велики речник страних речи и израза» (2006) и «Страни изрази и изрази» (2009). Његове «Речник језичких неједнакости» доносио је до сада девет издања (прво 1981).

Како сам хтео оставио се помоћи и у енигматици. Пре више година објављивао је у «Политичком збојнику» палиндроме (реченице које се једнако читају у оба смера) и панграме (реченице које садрже сва слова алфавита). Био међих од тих палиндроме:

ИМАЈУ АРАПИ И ПАРА У ЗАМИ.

БИО, ПОЛИТИКА КИТИ ПОЛОВИ,

ЗОВИ АУТОБУС У СУБОТУ, А И ВОДИ.

ОН: «ЗАР ОПАДА НИЈО НОВИНАТ» – «ДА, ПОРАЗНОТ»

А ТУ, ПОД МОРАЊЕ, МАКАР И ПОЛАГАНО, ОНА ГАЛОПИРА КАМЕНЈАРОМ ДО ПУТА.

У «Политичком збојнику» 2009. година написао му је списак од девет «аниграмских прича», у којима је два нова кљона за нека позната енглеска дела: **ТОМЕ ВОДИ БАЈНА ЖЕНСКА** (Докенстонов коцедер), **ТУРОСИ АМАТЕР** (Три мускетара), **ЗАНОН ЧАНИ ЗАЛА** (Злочин и казна). Поред тога уписао је анграмизирао и неке називе филмова: **ДОКАЖИ ШЛИСТ** (Сладки живот), **БАЛТ КРАВА У СРЕМУ** (Бунтар сундара), **ПРАВА И КИЧНА** (Дубавина прича), као и називе опере: **СКОЛАДНО ПЕВА** (Дан Пасквала), **БОТИКА СТАРА УКРАЈИНА** (Клановија рускиња). Помаи енигматске посластице су и анграми на теме историјских личности: **ПОЛА КАРТЕ** (Френсиса), **РАДНИК ВЕСЕЛА ЛИКА** (Александар Велики), **ОНА НЕКА ВРЛО ЗАКА** (Јелена Срећанка). У броју 2.099 «Политичког збојника» од 31. јуна 2009. године, «аниграмско» прича «Историја у анграмима» дат је списак: **ЛЕПЕ, ГЕРМАНКА** (Ангело Медика), а у грмичи написао већи број улогних анграма: **А СПЕТ, ВОДАН, НАПОРАИ** ... (Наталон Београд), **КРЕСЛИ РАМЛ** (Кареник), **ПРЕЗРАД, А ЗАДНА** (Принцеза Дајна).

[Објављено у «Гласнику» Енигматског савеза Србије број 26, новембар 2010.]

[рубрика «Дугогодишњи Редовни професор Филозофског факултета»]

Мироslav Лазаревић

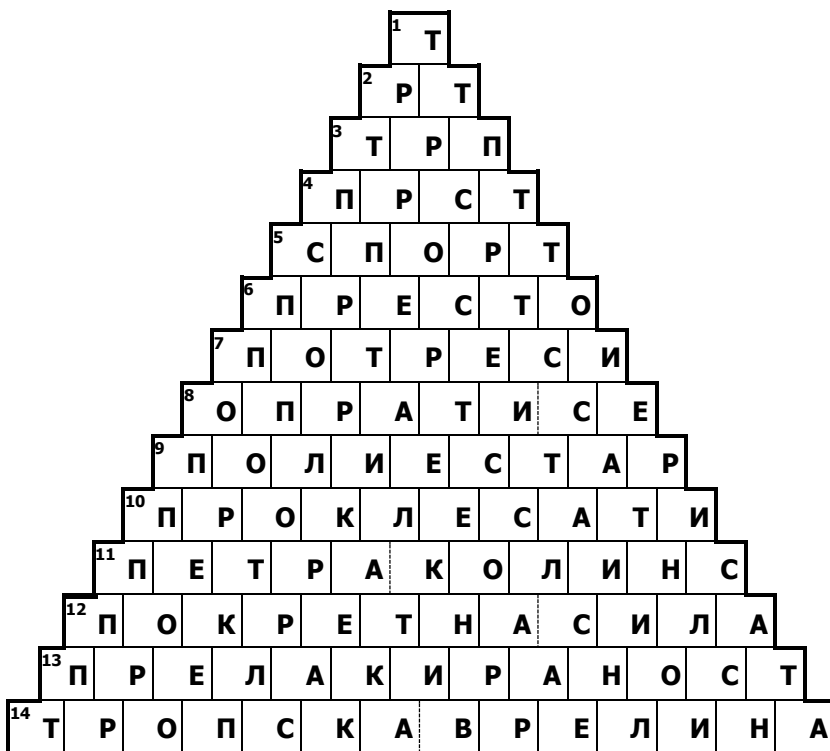
(Miroslav Lazarević, Glasnik ESS-a broj 28, studenoga 2010. i Vesnik EKNZ-a broj 66, svibnja 2021., str. 44)

Мирослав Живковић, ЈАГОДИНА

ПИРАМИДА ОД 14 СЛОВА

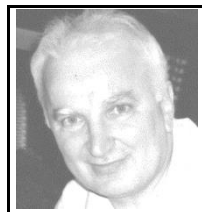
Наш изузетни енигматски прегалац Мирослав Живковић из Јагодине не по-
сустаје. Ево и шесте његове пирамиде ових димензија, а у најави су и нове,
наравно потпуно коректне и исправне. Ништа нам не преостаје, него да
поново искрено честитамо.

ВОДОРАВНО: 1. Ознака за топа у шаху, 2. Избочина копна у море, 3. Морски краставац, 4. Део руке, 5. Физичка култура, 6. Трон, 7. Већи удари, 8. Спрати прљавштину са себе, 9. Врста пластичне масе у којој естри чине главне ланце, 10. Обавити клесање кроз неки предмет, 11. Контровверзна Канађанка, уметнички фотограф, 12. Сила која врши неко покретање, 13. Појава повећане количине лака на некој површини. 14. Канадска телевизијска серија емитована од 1991. до 1993. године (или: Метеоролошки извештај за време у Србији крајем јула 2021. године).

Милица Стевановић

У СУСРЕТ ДЕСЕТОМ «МЕМОРИЈАЛУ СРБОЉУБА СТАНКОВИЋА»

СЛОВНИ РЕБУСИ

НА ХИПОДРОМУ (1,1,1,1,5 = 5,4)

Сивог коња цокеј бира
јер најбрже галопира.

лКа

БРАЧНИ ПРОБЛЕМИ

(4,2,2,7 = 6,9)

Када се пониште топоними ови,
добила се појам један сасвим нови.

Проблеми у браку,
слабе везу сваку .

~~БРАЧ~~ ~~ПРИЛИКЕ~~

МОРА ДА СЕ САЧУВА

(1,7,3 = 2,4,5)

Пошто нема дискове,
заборав да трајно спречи,
првак узме тад спискове,
сачуваће све то речи.

А

Решења:

К у Л, А штрчи – КУЛАШ ТРЧИ;

Брач не, не Прилике –

БРАЧНЕ НЕПРИЛИКЕ;

А спазили сте – АС ПАЗИ ЛИСТЕ.

ИНДИРЕКТИ

МЕСТО БОРАВКА (4,1,4 = 9)

Писац СТАНКО . ИЋ

ОЗНАКА ПРЕБИВАЛИШТА
(1,5 = 6)

Спортска МАЈИЦА

ВОЛИ КУЋНЕ ЉУБИМЦЕ
(5,2,6 = 6,3,4)

Тријумфална КАПИЈА

БИВШИ ТИТОГРАД (3,6 = 9)

Саплете се глумица Поповић.
Паде на . . .

НАШ РАНИЈИ БОКСЕР
(3,1,2,5 = 6,5)

Кад научим да правим бачве,
постаћу . . .

Решења:

Бора В иште: БОРАВИШТЕ;

А дреса – АДРЕСА;

Роман АП садржи –

РОМАНА ПСА ДРЖИ;

. . . под Горица – ПОДГОРИЦА;

. . . тад и ја качар – ТАДИЈА КАЧАР.

Мирослав Лазаревић

У СУСРЕТ ДЕСЕТОМ «МЕМОРИЈАЛУ СРБОЉУБА СТАНКОВИЋА»

СЛОВНИ РЕБУСИ

СВЕ ШТО ВРЕДИ, КОШТА
(1,2,4,2,1 = 4,6)

Сваки комфор цену има,
па је јасно онда свима,
то вам нико неће дати,
већ то мора да се плати.

Q + P

МАЛОДУШНОСТ
(1,6,1,1,3,1,2 = 2,5,2,7)

Борити се треба,
за поене, место,
свесни смо да вреба
апатија често.

АЕ АД

ПАТРИОТИЗАМ
(2,5,2,1,1,3 = 3,5,6)

Обележје ово
она обожава,
није ништа ново,
то је љубав права.

ГР АН

ИНДИРЕКТИ

ПРЕГРАЂИВАЊЕ (1,1,1,5 = 8)

↓ ↓
Пожаревац

ЈЕДАН СПОРТ
(1,4 = 5)

↓
Министар Удовичић

ЈЕДНА АКТИВИСТКИЊА
(5,5 = 10)

**О томе је водио рачуна глумац
Богард. То је била . . .**

ОТАЏБИНА (2,1,1,4 = 8)

↓ ↓
Самоток

ВРСТА ЈУЖНОГ ВОЋА (2,4 = 6)

↓ ↓
Баба одмила

Решења:

С КУ плус, те Р – СКУП ЛУСТЕР;
А спреда с Е, пре Д, А је –
АС ПРЕДА СЕ ПРЕДАЈЕ;
ГР, бленк, уз А, Н има –
ГРБ ЛЕНКУ ЗАНИМА.

Решења:

П, Р, Е града – ПРЕГРАДА;
Р Вање – РВАЊЕ;
. . . брига Дирка – БРИГАДИРКА;
До М, О вина – ДОМОВИНА;
БА нане – БАНАНЕ.

Ново Зекић, Лозница

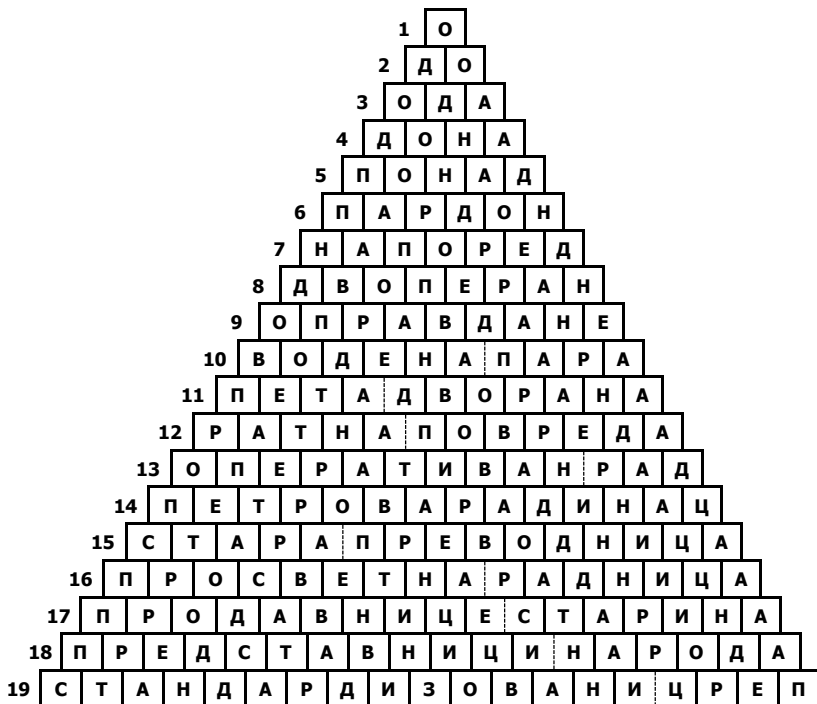
ПИРАМИДА ОД 19 СЛОВА

Ево још једне рекордне пирамиде Нова Зекића. Да ли је она у сфери покушаја да се направи потпуно коректан рад или није, нека читаоци сами закључе. Сматрамо де се она може сврстати у потпуно коректне саставе, имајући у виду да је веома тешко наћи појмове и синтагме са великим бројем слова, а да су они проширени анаграми претходних.

Сам аутор о овом раду каже: «Жеља мије била да направим коректну пирамиду, али је то прилично тешко. Овде се манама за закерала, енигматске «чистунце» и зловнике, могу сматрати делови појмова ПЕТА ДВОРАНА, ОПЕРАТИВАН РАД, СТАРА ПРЕВОДНИЦА, ПРОСВЕТНА РАДНИЦА, ПРОДАВНИЦЕ СТАРИНА».

По мишљењу редакције ВЕСНИКА, без обзира на неке неоубичајене и ређе сретане синтагме, рад се може сматрати потпуно коректним, при чему он завређује пуну пажњу. Енигматика се и не би развијала и унапређивала, да нема оваквих излета у нестандартне форме, облике и садржаје.

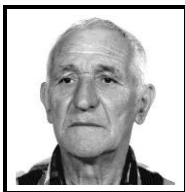

Ново Зекић, Лозница

УКРШТЕНИЦА СА ПРЕЧКАМА И БЕЛИНОМ 9x9

НОВО ЗЕКИЋ, мада недовољно «искоришћен», већ се афирмисао као ван-серијски састављач разних врста загонетака. Представљамо Вам сада још једну његову бриљантну конструкцију, новијег датума, у сфери мрежастих загонетака.

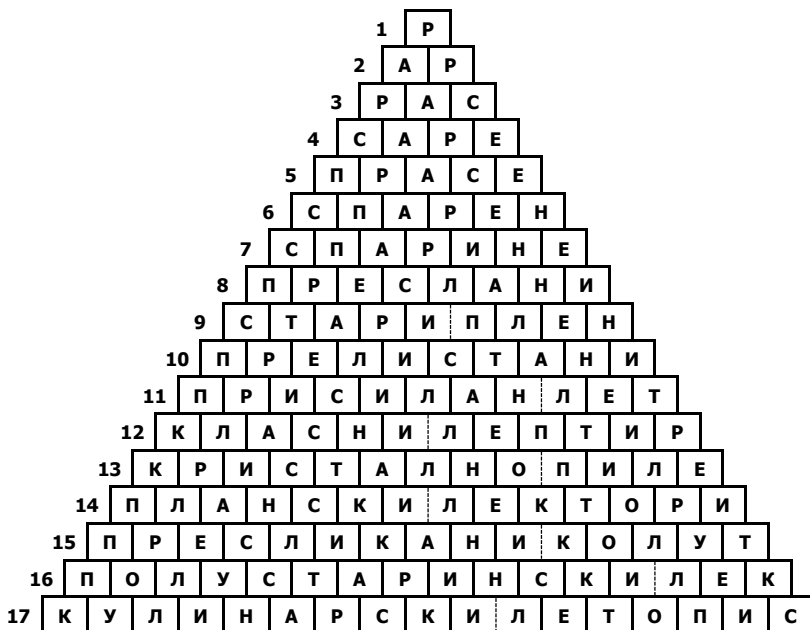
Б	А	К	А	СЛИКА ИВАНЕ ШПАНОВИЋ								Г	Р	У	Ј
О	М	О	У									Л	А	Н	А
Г	У	Ш	Т									О	С	И	П
О	Р	А	О									С	П	Ф	А
Н	Е	Р	Ц									И	Р	О	Н
А	Т	К	Е									Т	О	Р	П
У	Ж	А	С									И	С	М	А
К	А	Ш	Т									С	Т	А	Р
А	Р	К	А	С	П	О	Л	О	Г	Б	Р	С	Т		
С	К	И	Н	Е	Р	И	С	К	И	Р	А	Т	И		
В	О	С	А	М	О	С	Т	А	Љ	Е	Њ	Е	З		
И	В	А	Н	А	Ш	П	А	Н	О	В	И	Ћ	А		
Р	О	В	И	Н	Т	О	Н	А	Т	И	В	А	Н		
А	Д	Е	С	Т	И	Л	Е	Р	И	Ј	А	К	С		
Л	О	З	Л	И	М	И	Т	И	Р	А	Т	И	К		
А	Б	Ј	А	З	А	В	И	Ч	А	Р	И	М	А		
К	Р	Е	В	А	Т	А	Н	И	Т	И	С	Е	Ч		
А	И	Л	А	М	И	Н	А	Ц	И	Ј	Е	Т	Е		
П	Л	Е	И	С	Т	О	Ц	Е	Н	У	Р	А	Т		
Р	А	К	Е	Т	О	Д	И	Н	А	М	И	К	А		

Живота Петковић, Равно Село

ПИРАМИДА ОД СЕДАМНАЕСТ СЛОВА

Чудни су и непресушни путеви енигматских истраживања. Ако се некада ради и о покушајима да се направи неки рекорд или нека новина, па се користе необичне или натегнуте речи или синтагме, ти радови су значајни за даљи развој те загонетке, јер су изазов за друге ауторе да направе нешто боље или ефектније. Тако се и ЖИВОТА ПЕТКОВИЋ из Равног Села упустио у ове воде направивши више пирамида са већим бројем слова. Без обзира на неке натегнуте синтагме, али правописно и граматички исправне, овде вам представљамо један од таквих његових радова.

ВОДОРАВНО: 1. Разред (скр.), 2. Мера за површину земљишта, 3. Стара српска престоница, 4. Део чизме (мн.), 5. Младунче крмаче, 6. Удвојен, 7. Жеге, оморине, 8. Превише посолоњени, 9. Давнашњи улов, 10. Листани до краја, 11. На силу наметнуто кретање кроз ваздух, 12. Сортни инсект шарених крила. 13. Младунче од кокошке направљено као фигура од финог стакла, 14. Прегледачи и исправљивачи рукописа који су унапред одређени, 15. Прецртани круг, 16. Полувремешни медикамент из недавне прошлости, 17. Некадашња ауторска телевизијска емисија о храни Вокија Костића.

МИЛИНКО АДАМА ЖИВКОВИЋ
(Прељина, 20. август 1934 –
Београд, 6. ануар 2021)

Од Стјепана ХОРВАТА смо сазнали да је у Београду преминуо енигмата Милинко ЖИВКОВИЋ, дугогодишњи сарадник ЕНИГМЕ.

Радиомеханичар, по занимању, радио је у служби везе Министарства унутрашњих послова Србије. Као дугогодишњи пензионер живео је у Београду, а поред енигматике бавио се скупљањем поштанских марака.

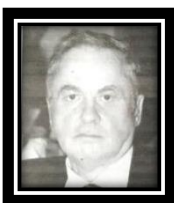
Енигматиком се почео бавити као ученик 1953. године као решавач. После дугог решавачког стажа осмелио се да саставља загонетке, те је после једног сарадничког конкурса почео да шаље своје радове. Први рад је објавио 18. октобра 1975. године у бјеловарској ЧВОР РАЗБИБРИЗИ, број 243 (слоговна пирамида са појмом ФИЛАТЕЛИЈА као најдужом речи).

Објавио је више хиљада радова, углавном укрштеница, испуњаљки, магичних ликова, квадрата 7x7, клинова и пирамида, осмосмерки, коњићевих скокова и др. Специјалност су му биле укрштене речи (класичне и слоговне). Објављивао је у ЕНИГМИ и НОВОСТИ ЕНИГМИ, РАЗОНОДИ МИЛИОНА, МАЛОЈ УКРШТЕНИЦИ, ВЈЕСНИКОВОМ КВИЗУ, ЧВОР РАЗБИБРИЗИ, ЧВОР КРИЖАЉЦИ, ХИКУ, ПОЛИТИЦИ МОЗАИК итд.

Представљен је у ЛЕКСИКОНУ ЗАГОНЕТАЧА ЈУГОСЛАВИЈЕ (1979), ЛЕКСИКОНУ СРПСКИХ ЕНИГМАТА (2007), а спомиње се и у књигама КЛИНОВИ, ПИРАМИДЕ И ВАРИЈАЦИЈЕ (2006), МАГИЧНИ КВАДРАТ 7x7 (2007) и ЗБИРКА КВАДРАТА 7x7 (2019).

У југословенској и српској енигматици остаће запамћено стваралаштво овог скромног и талентованог енигмате, па забележимо анаграмом његово име и презиме (Е)ВО ЖИВИ ЛИК МОЋНИК!

Његовој породици је у међувремену изјављено саучешће. Нека му је вечна слава.

ЖИВОМИР МИЋА МИЛОВАНОВИЋ
(Мало Орашје, код Смедерева, 4. август 1945 –
Смедерево, 20. април 2021)

Сазнали смо са закашњењем из смедеревског листа НАШ ГЛАС, да је у Смедереву преминуо пензионисани металуршки техничар, шахиста и енигмата Живомир Мића МИЛОВАНОВИЋ. Радио је у смедеревском ФАГРАМУ (Фабрика грађевинских машина), а енигматиком је почео да се бави 1970. године, под утицајем, тадашњег Смедеревца Владимира ШАРИЋА.

Прве радове је објавио у загребачком ВИКЕНДУ, а сарађивао је у издањима Енигматског клуба БЕОГРАД (ЕНИГМА, МАЛА УЈРШТЕНИЦА) и бјеловарског Енигматског удружења ЧВОР. Сарађивао је и у локалном листу НАШ ГЛАС, у енигматској рубрици коју је уређивао Енигматски клуб СИМОН.

Учествовао је својим радовима на обе енигматске изложбе у Смедереву, а један је од оснивача Енигматског клуба СИМОН, као огранка Енигматског клуба БЕОГРАД. Састављао је углавном укрштене речи. Спомиње се у ЛЕКСИКОНУ ЗАГОНЕТАЧА ЈУГОСЛАВИЈЕ (1979) и ЛЕКСИКОНУ СРПСКИХ ЕНИГМАТА, у делу представљених енигмата са непотпуним подацима (2007).

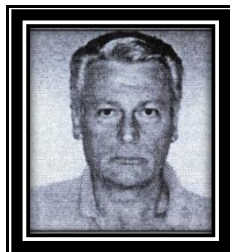
Био је истакнути смедеревски шахиста, члан Смедеревског шах клуба, оснивач ШК ФАГРАМ и шаховске секције у родном месту Мало Орашје а од 1981. је заменио Владимира ШАРИЋА на месту председника Општинског шаховског савеза у Смедереву.

Млађи брат Милорад Мики МИЛОВАНОВИЋ је такође енигмата и шахиста.

Нека му је вечна слава.

Владимир Шарић

ЖИВАН Божицара ПЕРИЋ (1949 – 2021)

У Београду је средином јуна ове године преминуо Живан Перић, један од наших истакнутих енигмата, дугогодишњи сарадник многих српских и југословенских енигматских листова.

Рођен је 26. августа 1949. године у Рашанцу код Петровца на Млави. После основне школе у родном месту и гимназије у Петровцу на Млави, завршио је Војну академију ПВО у Задру. Службовао је и гарнизонима Загреб, Вараждин, Шибеник, Младеновац, Београд и Рума. Пензионисан је као мајор Војске Југославије.

Први загонетачки састав објавио је 1969. године у листу «Академац» у Задру, а енигмтиком је почео интензивније да се бави преласком у Вараждин, када постаје сарадник загребачког «Вјесниковог квиза». Упоредо је објављивао у часописима «Чвор», «Хупер», «Мозаик», «Енигма», «Еурека», «Орбис», «Икс», «Беоквиз», као и у другим листовима. Након повратка у Србију, сарађивао је искључиво у «Новости енигми», углавном са стиховним загонеткама, пасијансима и помицаљкама. Објавио је око 6.000 разних енигматских састава, претежно загонетака у стиху и магичних квадрата. Важио је за врхунског састављача загонетака у стиху, па му је по том основу 1984. године додељена «Горанова награда» за допринос стиховном загонеташтву. Овај изузетан енигмата – песник, неговао је једноставне, лепршаве и смисаоне загонетке у стиху, говорећи њима о малим људским тајнама и свакодневном животу.

Представљен је књигама «Истакнути српски енигмати» (Ивица Млађеновић, 1999), «Свет анаграма» (Зоран Радисављевић, 2004) и «Лексикон српских енигмата» (Мирослав Лазаревић и Јован Вуковић, 2007).

Сахрањен је на гробљу у родном Рашанцу, а за собом је оставио супругу и два сина.

Његовим прераним одласком српска енигматика је изгубила једног врхунског мајстора загонетака у стиху, са којима је, у првој половини 19. века и започео развој српског ауторског загонеташтва. Својим енигматским опусом он је дао велики допринос развоју у овој сфери енигматских умотворина.

Момир Пауновић
Енигматски клуб «Нова загонетка»

(наставак са 52. стране)

Објавио је више хиљада врхунских загонетака, у вликом броју енигматских и неенигматских листова. Како је својим остварењима ишао испред времена у коме је стварао, веома је заслужан за развој српске енигматике. Може се слободно рећи да је утемељивач савремене српске енигматике, а по многима њен «некрунисани» краљ. Користио је и псеудоним Боки.

Представљен је у књигама: «Лексикон загонетача Југославије» (Стјефан Хорват, 1979), «Истакнути српски енигмати» (Ивица Млађеновић, 1999), «Енигматски магични квадрати» (Мирослав Лазаревић, 1999), «Комбинаторика у играма ријечи» (Алојз Буљан, 2003), «Магични ликови 7x11 Бошка Петровића» (Владета Тривунац, 2006), «Лексикон српских енигмата» (Мирослав Лазаревић и Јован Вуковић, 2007), «Укрштање речи у српској енигматици» (Мирослав Лазаревић, Јован Вуковић и Миодраг Тошић, 2014) и «Чудесни енигматски свет Бошка Петровића», у две књиге (Јован Вуковић и Владета Тривунац, 2019. и 2020).

Његов комплетан енигматски опус објавили су Јован Вуковић и Владета Тривунац у две књиге «Чудесан енигматски свет Бошка Петровића», дела које не само да представља овог изузетног енигматског ствараоца, већ и обележава значајан период развоја српског загонеташтва.

Био је присутан и на друштвеном плану, као водећи члан одређених енигматских асоцијација. Један је од оснивача и дугогодишњи председник београдског Енигматског друштва «Загонетка», а био је и члан Председништва новооснованог Енигматског савеза Србије у Ваљеву 1985. године. Посебно се залагао за адекватно вредновање енигматског рада, које је често било понижавајуће, а кроз борбу за бољи третман и друштвени статус српске енигматике. Сматрао је да је енигматика више од забаве и игре, да је то једно озбиљно и вредно стваралаштво, које задире и у новинарске, па и културне сфере и да су за врхунске енигматске саставе потребни многи квалитети њихових стваралаца.

За 50 година енигматског стваралаштва добио је 2005. године «Златну повељу» Енигматског савеза Србије.

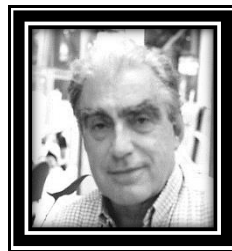
Одласком Бошка Петровића српска енигматика, па и југословенска, изгубили су великог енигматског ствараоца, визионара и поборника квалитетне, неспутане, нешаблонизираних, истраживачке, рекордерске и ангажоване енигматике. Његово име ће у историји српске енигматике бити уписано великим словима.

Сви који су са Бошком Петровићем сарађивали или се дружили са њим, било са српских или бивших југословенских простора, доживотно ће га се сећати и бити срећни што су били део времена у коме је Боки стварао, јер су сви они прихватили нешто «бокијевског» у свом даљем раду.

Зато, неизмерно хвала и вечна слава великану српске енигматике.

Мирослав Лазаревић

Енигматски клуб «Нова загонетка»

др БОШКО Љубомира ПЕТРОВИЋ**Београд, 24. јули 1936 –****Београд, 24. јуни 2021.**

У Београду је 24. јуна ове године у Београду преминуо др Бошко Петровић, један од најбољих српских енигмата свих времена, дугогодишњи сарадник многих српских и југословенских енигматских листова, који су увек са задовољством објављивали његова врхунска енигматска остварења. Један је од интелектуално најјачих личности у српској енигматици, ерудита и полиглота.

Рођен је 24. јула 1936. године у Београду, да би студије медицине завршио у Паризу, а докторирао у Бордоу. Специјализирао је хирургију, а касније и анестезиологију, радећи у више европских градова. Био је и шеф Универзитетске клинике Клиничког центра у Лозани. У периоду од 1960 – 1979. године када није био у Београду, није се бавио енигматиком, тако да имамо његова два стваралачка периода у енигматици, од 1947 – 1960. године и од 1979. па на даље, оба са врхунским енигматским остварењима.

Сахрањен је у Београду, на Топчидерском гробљу, 26. јуна 2021. године уз присуство великог броја познаника и пријатеља. Од енигмата сахрани су присуствовали Томислав Вукадиновић, Мирослав Лазаревић и Драган Лојаница. Посмртни говор држао је његов син Владимир, а Бошко Петровић је иза себе оставио још супругу Јелену, ћерку Катарину, као и троје унучади.

Први ребус објавио је у «Пионирским новинама» 1947. године, да би са појавом београдске «Енигме» 1951. године брзо започео плодну сарадњу. Са-састављао је укрштенице са просечном дужином речи преко 5,00, што је у то време била права рекост, потписује рекордне аритмогрифне испуњаљке, саставља квадрате 7x7 и 8x8, да би 1959. године објавио у «Енигми» први исправан квадрат 9 x 9 у нашој енигматици. Са Симоном Рацковићем и Властимиром Павловићем уређивао је и «Малу укрштеницу» и «Разоноду милиона». Био је члан тадашњег Београдског енигматског круга, који је трасирао развојни пут наше енигматике. Уређивао је и лист «Политика мозаик». Лансирао је 1982. године магични лик 7x11, а 1983. године објавио је и први исправан слововни квадрат 5x5. Од 1983. године маестрално уређује четири средње стране часописа «Еурека», а са «Дечјим новинама» из Горњег Милановца реализује идеју о енигматским монографијама: «Осам векова Студенице», «Два века Вука», «Пробој Солунског фронта» и «Косовски бој», да би јануара 1995. године покренуо алманах «Загонетку», са тематском и ангажованом енигматиком, везаном за јануарске датуме. Енигматско стваралаштво заокружује у «Беоквизу», са тематским укрштеницама и енигматским репортажама.

(наставка на 51. страни)

ИНФОРМАТИВНО ТЕОРЕТСКИ ПОДЛИСТАК ЕНИГМАТскоГ КЛУБА *НИШ* - НИШ

ЖАЛ И ПОДСЕЋАЊЕ

У ГЕН-у, број 28, дат је «Енигматски споменар» – радови колега из Ниша и Бора, који нису више међу живима, намењени за Екипно првенство Србије у решавању загонетака, а са неодржаних јубиларних 20. Сусрета енигмата Србије у Нишу, који су били

планирани за период од 14 – 16. августа 2020. године.

У овом броју ГЕН-а даћемо Вам задатке намењене за Појединачно првенство Србије у решавању загонетака, такође предвиђених за 20. СЕС.

Задатак бр. 4:

ЧАРОВНИ ШТИТ (_____ поена)

ВОДОРАВНО И УСПРАВНО:

1. Манастир у Горњем Матејевцу код Ниша, 2. Уређај који изазива паљење експлозива (мн.), 3. Име украјинске певачице Костенко, 4. Кукуруз који је после жетве посејан за крму (покр.), 5. Фармацеуткиња, 6. Новина, новота.

Задатак бр. 5:

ПАЛИНДРОМ (_____ поена)

АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЕЕ, ЗЗ, ИИ, ЈЈ, КК, ЛЛ, ОО, ПП, РР, СС, ТТ.

Решење:

Задатак бр. 6:

АНАГРАМИ (_____ поена)

ШАБАН БАЈРАМОМИЋ –
КРАЉ РОМСКЕ МУЗИКЕ

Решење:

АЕРОДРОМ КОНСТАНТИН
ВЕЛИКИ – НИШ

Решење:

ГЛАСИЛО ЕНИГМАТА НИШКИХ *ГЕН*

-излази периодично (август 2021.) -Уређују:

Марјан Радаковић и Крста Иванов

КОНТАКТ: 062 821 29 79

Задатак бр. 1: СКАНДИНАВКА СА ИЗМЕШАНИМ ОПИСИМА (_____ поена) Описи су измешани. Треба доћи до решења. Због малог простора није било могуће унети измешане описе, на основу којих је требало реконструисати скандинавску.														
									П	Р	А	Ш	А	К
									Р	У	Д	А	Ч	А
									О	Ч	У	Х	■	С
									С	Н	Т	■	Ц	К
									Ц	И	■	К	В	А
									И	С	П	Р	Е	Д
	Д	У	Б	Л	■	Б	■	Г	■	А	Р	Е	Т	А
	В	■	А	У	Т	О	К	Р	А	Т	И	Ј	А	■
	О	Ј	А	Ч	Е	■	О	А	П	■	М	А	Н	А
	Р	О	С	■	Т	В	Р	Ћ	А	В	А	■	К	С
	А	С	■	П	Р	Е	М	Е	Т	А	Љ	К	А	■
	Н	И	■	Н	А	Т	И	В	И	З	А	М	■	Д
	А	П	О	■	М	Е	Л	И	Н	А	■	■	Ш	О
	■	С	У	П	Е	Р	А	Н	А	Л	И	З	А	■
	Б	Т	■	С	Т	А	Р	А	Ц	И	М	О	Р	Е
	А	Р	А	К	А	Н	■	Р	■	■	А	Р	А	Д
	Н	И	Г	О	Р	■	О	С	И	П	■	А	П	И
	А	Т	Е	В	■	О	С	Т	Р	О	С	■	О	Т
	Н	А	Н	■	Т	Р	А	В	А	Р	С	Т	В	О
	А	Р	Т	У	Р	О	■	О	К	Т	О	Б	А	Р

**Задатак бр. 2: УКРШТЕНЕ РЕЧИ СА ОПИСИМА
БЕЗ ИКАКВОГ РЕДА (_____ поена)**

Н	И	Ш	К	А	Б	А	Њ	А	■	П	■	Л	■	З	О	К	А
М	А	Л	А	Г	А	■	А	Р	К	О	Н	А	Д	А	■	О	Л
■	К	А	Т	А	Л	О	■	Ц	Р	В	Е	Н	И	К	Р	С	Т
Д	О	Г	А	■	Д	Д	Т	■	П	А	Н	Т	Е	Л	Е	Ј	■
О	■	Е	Р	Б	А	С	■	Б	А	Р	С	А	Д	А	■	Е	Р
Њ	О	Р	К	А	■	К	О	О	Р	Д	И	Н	А	Т	О	Р	И
И	Л	■	Е	Л	И	О	Т	■	К	А	С	И	Р	И	■	И	Т
К	И	С	■	А	■	К	О	Б	А	Р	И	Д	■	Т	О	Н	А
О	Б	И	Ч	Н	О	■	К	И	■	А	Н	И	М	И	З	А	М
М	■	Т	А	С	К	А	■	С	Р	Ц	А	Описи су дати без икаквог реда. Уписана су решења од једног и два слова.					
Р	Е	Н	И	■	А	Г	А	Т	А	■	Т						
Е	М	И	Р	А	Т	■	Ч	Е	Г	А	Р						
Н	И	Ш	■	Ћ	Е	Л	Е	К	У	Л	А						

ВОДОРАВНО: Благајници – Врста пса чувара – Скраћеница једног исектицида – Италијански сликар, Гвидо – Зорица одмила – На уобичајен начин – **Место погибије Стевана Синђелића и његових војника код града са слике** – Фабрика за производњу авиона у Тулузу – Усклађивач, сређивач (мн.) – **Бањско лечилиште код града са слике** – Мера за тежину – Лучки град у Шпанији – **Град са слике** – Славни шпански фудбалски голман, Луис – Мешанац између домаћег говеда и бизона – Име енглеске споисатељице Кристи – **Градска четврт града са слике** – Птица нелетачица, алка – Наше женско име – **Градска четврт града са слика** – Град у индијској држави Ориса – Енглески песник, Томас Стерн – Киселина (скр.) – Место у Словенији – Веровање да све, па и неживе ствари имају душу (фр.) – **Споменик из Првог српског устанка у граду са слике** – Главни орган крвотока (мн.) – Област под влашћу једног емира.

УСПРАВНО: Просторни угао (геом.) – Скок с одбијањем од чврсте подлоге – Ситан новац, ситнина – Турски достојанственик – Женски певачки глас – Жена крпач, крпачица – Група хемијских елемената, лантаноиди – **Предграђе града са слике** – Премда, мада – Коњче арапске расе – Острво на Јадрану – Јарболи – Америчка награда за ТВ продукцију – Популарна мелодија – Становник Повардарја – Зањихатаи, заљуљати – **Спортско-рекреативни центар у граду са слике** – Елемент музике – Равнотежа, балансирање – Балтазар одмила – Лук, аркус (лат.) – Део женске одеће код католикиња – Врста рибарске мреже (мн.) – Отечено место, отеклина – Густа супа – Америчка певачица и гумица – ТВ водитељка на РТС, Драгана.

Задатак бр. 3: ОСМОСМЕРКА (_____ поена)

М	Е	Л	Е	М	А	Ј	И	Д	И	Ћ	У	М	Р	У	К	А	Н	А
Т	А	Н	А	З	Е	Ј	Т	И	Н	Н	Е	З	Д	О	Л	А	П	К
Ћ	А	Н	Л	Е	Е	Р	И	Е	А	К	А	Р	А	У	Л	А	А	Л
Е	Б	И	У	Р	С	М	А	Ц	И	М	Ш	Ћ	Д	М	Н	М	П	Н
Р	М	Е	Н	Д	Н	Н	Л	К	А	Е	А	А	У	А	А	Ћ	С	А
И	У	И	А	А	А	И	А	Р	Г	Б	П	С	К	Д	Н	Л	Е	В
Ш	З	С	Н	В	Ф	К	А	Р	А	А	А	А	Ј	И	П	С	О	Р
К	У	Л	У	К	О	Ј	Т	А	Ј	И	П	А	К	Р	И	М	Е	Д
А	Л	Д	П	С	А	К	Ц	И	И	И	У	З	Е	Н	Г	И	Ј	Е
Ч	У	Ј	Р	Е	А	И	Л	Л	Ц	А	Ч	Е	Р	А	В	Л	А	Ш
А	М	О	А	Р	Н	М	И	И	Н	Љ	Л	И	А	Д	Ј	А	В	И
Р	Ћ	У	М	Т	А	Ц	К	Ј	А	А	И	Е	В	Р	А	М	А	Ш
К	А	Н	А	Р	А	Т	Е	А	Б	Р	Ј	Т	Г	И	У	Л	Ш	К
А	Р	Л	Д	А	Н	Г	А	Р	А	Б	А	А	И	Р	Л	Т	Л	А
Б	А	С	А	М	А	К	А	А	Ј	И	Д	Н	Е	Ф	Е	У	У	Б
Н	А	З	А	К	И	Р	А	Н	А	Ц	А	К	Б	А	Б	А	К	Ч

Речи су турског порекла. Дато је њихово значење на нашем језику:

АБАЦИЈА–кројач, АЈДАМАК–батина, АЛАТНИЦА–просторија за алат, АТАР–општинско подручје, БАКРАЧ–бакрени котао, БАКШИШ–напојница, БАСАМАК–степеник, ВАЈДА –корист, ДАМАР–пулс, било, ДАНГА–ожиљак, ДЕМИР КАПИЈА–гвоздена врата, ДОЛАМА–кратак капут, ДОЛАП–уређај за наводњавање, ДРАМЛИЈА–сачма за ловачку пушку, ДУВАН–биљка за цигарете, ДУЊБЕР–тесар и зидар, ДУЋАН–трговачка радња, ЂЕРДАН–накит, ЂИДИЈА–младић, ЂУМРУКАНА–царинарница, ЕМИН – високи чиновник, ЕРГЕЛА–крдо коња, ЕСНАФ–удружење занатлија, ЕСПАП–роба за тржиште, ЕФЕНДИЈА–господар, ЗАНАТ–мајсторство, ЗЕЈТИН–уље за јело, ЗЕРДАВ–врста куне, ЗУЛУМЋАР–насилник, ЗУМБА–пробојач, ИЛИЦА–бања, ЈАБАНЦИЈА–странац, ЈАВАШЛУК–неуредност, ЈАРАМАЗ–беспосличар, ЈАРАН–пријатељ, ЈАТАГАН–закривљен нож, КАДУНА–отмена жена, КАЗАН–котао, КАПИЦИК–мала капија, КАРАУЛА–стражарница, КУЛУК–тежак рад, МЕЗЕ–закуска, МЕКИКА–врста пецива, МЕЛЕМ–лек, МЕРАК–прохтев, НАНУЛА–дрвена папуча, НАЈКА БАБА–свађалица, ПАПУЧЛИЈА–мајстор за папуче, ПАША–војна титула, ПЕНЦЕР–прозор, РАЈА–поданици, РОСПИЈА–зла жена, СУСАМ–оријентална биљка, ТАИН–војнички хлеб, ТАРАНА–зрнасто тесто, ЋАСА–чинија, ЋОРСОКАК–слепа улица, УЗЕНГИЈЕ–стремени, ФИЛЦАН–шољница за кафу, ФИТИЉ–жижак у лампи, ЧАКШИРЕ–панталоне, ЧИВИЛУК–вешалица за одећу, ЧУТУРА–пљоска, ЦАНАРИКА–врста шљиве, ЦИБРА–комина, ШЕДРВАН–водоскок, ШАЛВАРЕ–женске широке панталоне, ШАМАР–пљуска, Ћушка, ШЕГРТ–трговачки ученик.

Решење: _____

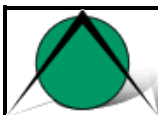

ЕНИГМАТСКИ СРЕМУШ

БИЛТЕН ЕНИГМАТСКОГ КЛУБА
«С Р Е М», ПЕЋИНЦИ

БРОЈ 8
АВГУСТ 2021.

**ПРИЈАТЕЉ ЕК «СРЕМ» И
ЕНИГМАТСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ**

BeoSing d.o.o.

Privredno društvo za proizvodnju,
trgovinu i usluge
Gavrila Principa 44a
11000 Beograd
Matični broj: 06661947
Pib: 101741420

tel.: + 381 63 348 570
+ 381 62 311 400

e-mail: office@beosing.com

web: www.beosing.com

Adresa knjižare «Kaisa»:

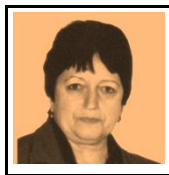
Savska 9

11001 Beograd

tel.: + 381 63 8473 760

Владимир Шарић,
председник ЕК «Срем»

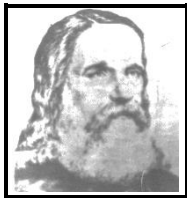

Гордана Шарић,
потпредседник ЕК «Срем»

Секретар клуба:
Јована Милетић

Чланови клуба:

Вукица ЈОВАНОВИЋ и Драгиша
ЈОВАНОВИЋ (Рума),
Марија ЂУРЧИЋ (Брестач),
Милица ПЕТРОВИЋ (Тител),
Драгана ШАРИЋ и Иван ШАРИЋ
(Шимановци), као и деца:
Исидора МИЛЕТИЋ, Настасја
МИЛЕТИЋ и Ксенија ШАРИЋ
(Шимановци)

**Знамените личности
пећиначке општине –
ПАВЛЕ СТАМАТОВИЋ
ЗНАМЕНИТА ЛИЧНОСТ
19. ВЕКА**

**Анаграмни осврт
Владимира Шарића:
МОЋ ВЛАСТИ, ПА ВЕТА
која се доносе касније,
као да политици смета
што је он говорио гласније!**

У Купинову у Срему родио се 11. априла 1805. године Павле СТАМАТОВИЋ, свештеник, публициста, историограф, писац и загонетач. Основно школовање је започео у Купинову, затим наставио да се школује у Сремским Карловцима, Сегедину и Пешти. Завршивши филозофију и богословију у Пешти 1832. године постао је ђакон. Најпре је радио као свештеник у Јегри а затим је наставио рад у Сегедину, где је био и вероучитељ помажући српској омладини која је учила гимназију и лицеј.

Од 1847. године живи у Новом Саду, обављајући свештеничку дужност у Сремским Карловцима и Новом Саду. Као велики патриота и словенофил узео је активно учешће у догађајима 1848–49. године у покрету Војвођанских Срба. У тим тешким временима је обављао дужност војног свештеника у логору Стевана КНИЋАНИНА, затим повереника патријарха Рајачића код бана Јелачића и руске војске у Влашкој. Био је саветник Одељења за црквену струку Главног одбора Војводства, а највеће признање је добио на Свесловенском конгресу у Прагу, где је служио православну литургију под ведрим небом заједно са протосинђелом Никанором ГРУЗИЋЕМ. Био је посланик Бачке на Благовештенском сабору 1861. године.

Публицистички и историографски рад Павле СТАМАТОВИЋ је посветио борби за очување националног идентитета Срба у Мађарској уз подржавање идеје словенског јединства. У периоду од 1830–1841. године издавао је алманах «СРПСКА (СЕРБСКА) ПЧЕЛА» или «НОВИ ЦВЕТНИК», у коме је био уредник и писац многих текстова. У том алманаху је 1839. године први пут на нашем језику штампана песма Самуела Сама Томашика «ХЕЈ, СЛОВАЦИ», која је касније преправљена у химну «ХЕЈ, СЛОВЕНИ».

У поменутом алманаху је оживљавао националну прошлост и писао о културно–историјским споменицима. Према неким критичким мишљењима Стаматовићеви текстови нису имали неку научну вредност. Међутим, имају велику историографску вредност и утицај на формирање политичких схватања и на буђење националне политичке свести. Значајнији текстови у алманаху «Српска пчела» су: «Сербљи и њихове заслуге и судбе у Мађарској од 1482. до 1832. године», «Сербски писмени памјатници из 17. и 18. века», «Черна Гора у 18. веку» и «Сербски фрушкогорски манастири».

Као активни члан МАТИЦЕ СРПСКЕ од 1830. године вршио је дужност коректора Матичиних издања и уредника чувеног «ЛЕТОПИСА МАТИЦЕ СРПСКЕ» за 1831. и 1832. годину. Објавио је у Летопису за 1832. годину свој рад «СЕРБИЈА ПОД ЖУПАНИ, ЦАРЕВИ И ВОЈДОВИ СВОИ ДО 1830. ГОДИНЕ».

У «ЛЕКСИКОНУ СРПСКИХ ЕНИГМАТА» (2007) објављена је биографска одредница са сликом о Павлу СТАМАТОВИЋУ. У делу у коме се говори о његовом енигматском (загонетачком) раду се каже: «После Петра МАТИЋА 1828. године, Павле СТАМАТОВИЋ је *приредио* Вуку КАРАЏИЋУ нови напад сакривен међу загонеткама, објављен у свесци број 16 *Летописа МС* из 1829. године, а у склопу изражавања неслагања конзервативне српске интелигенције са реформатором нашега језика и правописа. Реч је о три загонетке Павла СТАМАТОВИЋА, чија решења гласе: ЧАСЛОВАЦ (ЛОВАЦ, НОВАЦ, ВАЦ), СРБИН (БИСЕР, ЕР – СЛОВО) и ВРАТАР (РАТАР, РАТ, БРАТ). Прва загонетка има 118 стихова и за њен мотив узет је стих Лукијана МУШИЦКОГ из његове полемике са Павлом БЕРИЋЕМ, истомишљеником Вука КАРАЏИЋА . . .».

Павле СТАМАТОВИЋ је представљен и у књизи Јована ВУКОВИЋА «ЛИТЕРАТЕ ЕНИГМАТЕ» (1991), где је поглавље о Павлу СТАМАТОВИЋУ насловљено са «ЗАГОНЕТКЕ, ДРЖ ТЕ ВУКА!». У опширном тексту говори се о загонеткама које су већ поменуте у «ЛЕКСИКОНУ СРПСКИХ ЕНИГМАТА».

Посебно поглавље о Павлу СТАМАТОВИЋУ са сликом обрађено је у монографији «ЗНАМЕНИТЕ ЛИЧНОСТИ СРЕМА ОД 1. ДО 21. ВЕКА» (2003), где је опширно осветљена личност овог знаменитог свештеника, публицисте и историографа, рођеног Сремца.

Када је умро, у Новом Саду 14. септембра 1863. године, Павле СТАМАТОВИЋ је био «ожаљен од свог народа онако како је заслужио човек који је стајао у првим редовима његових синова».

ПЕЋИНАЧКЕ НОВИНЕ, август 2021. године,
Укрштене речи и анаграмијада, аутори: ГОРДАНА и ВЛАДИМИР ШАРИЋ

П	А	Т	Р	И	О	Т	А	■	П	А	В	Л	Е
У	Т	Р	Е	Х	Т	■	У	М	Е	Т	Н	И	К
Б	Р	А	М	А	■	А	Д	И	Н	■	А	Р	С
Л	И	Н	Е	■	С	Т	И	Л	Е	Р	■	А	П
И	■	С	Т	А	М	А	Т	О	В	И	Ћ	■	Р
Ц	С	■	А	Р	А	П	О	В	■	С	И	Л	Е
И	Р	А	■	И	Ј	А	Р	■	С	Т	Р	Е	С
С	Е	Н	О	К	О	С	■	Д	Р	А	К	О	Н
Т	М	И	Н	А	■	К	У	П	И	Н	О	В	О

Тематски појмови: ПАТРИОТА, ПАВЛЕ, УМЕТНИК, СТАМАТОВИЋ, КУПИНО-ВО, ПУБЛИЦИСТ, СРЕМ (решења анаграмијаде).

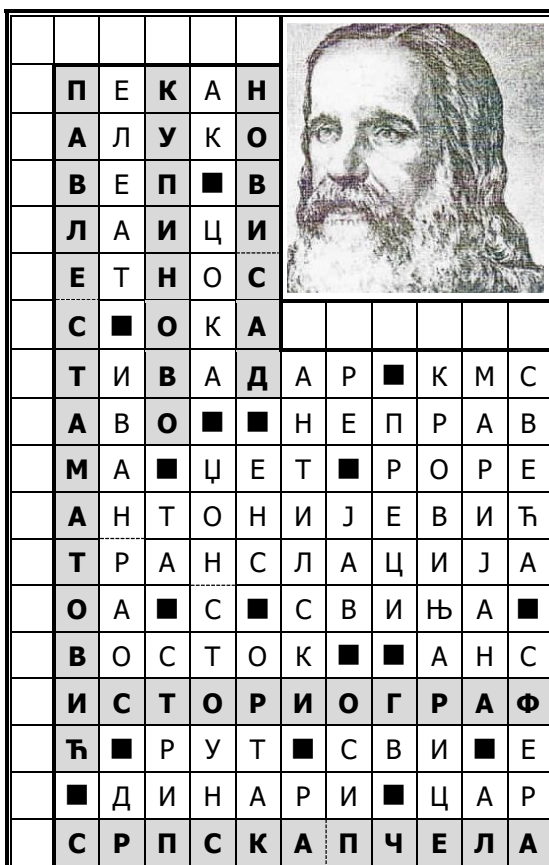
АНАГРАМИЈАДА ТЕМАТСКИХ ПОЈМОВА ИЗ УКРШТЕНИХ РЕЧИ

РОДОЉУБ (8) А РАТ И ТОП сукоба су стуб против њих <i>је р о д о љ у б</i>. Не жели да народ гине, не жели да народ пати, ал` за слободу отаџбине и свој живот он ће дати.	ПОЧИТИЧАР ИЗ СРЕМА (5,10) МОЋ ВЛАСТИ ПА ВЕТА осетио овај политичар из деветнаестог века, свештеник и историчар није дао да му смета тешка критика из далека!
ЛИТЕРАТА ЕНИГМАТА (7) УМНИК ТЕ овај загонеткама мучио да би те нечем научио. Литерата енигмата међу нама УМ ЕТНИК ме надмудрио!	
РОДНО МЕСТО И КРАЈ (8,4) ПРЕКО МУ СНОВИ остали у родно месту и крају, свет је за њега био мали, Стаматовића ту многи знају!	ВАЖНО ЗАНИМАЊЕ (9) ПУСТИ« БЛИЦ» да објави о његовом занимању, Стаматовић се слави као уредник Летописа, а познат и по стварању многих других списа!

Решења: ПАТРИОТА, ПАВЛЕ СТАМАТОВИЋ, УМЕТНИК, КУПИНОВО – СРЕМ, ПУБЛИЦИСТ.

СКАНДИНАВКА – Аутор: ВЛАДИМИР ШАРИЋ

Лого ЕК «Срем» урадио је Графички студио «ЕЛИТ» Златка Бабића из Шимановаца и представља загонетног фараона Тутанкамона

Билтен «Сремуш» издаје: ЕК «Срем», уредник: Владимир Шарић,
тел.: 022/480 – 211; 065/9999 – 212; Е – mail: vlagor5149@gmail.com,
прелом страна и техничка припрема издања: ЕК «Нова загонетка»